copa

STOMIFORENINGEN COPA - STIFTET 1951

September/Oktober
Copa-blad 5/97

I dette nummer bl.a.:

COPA-medlemmer har været i Canada

.....se side 4 og 23.

Varme minder

Af: Flemming Lejbølle

SIDEN SIDST

Det har været ferietid siden sidst, så de store revolutionære ændringer har der ikke være tid til i vores forening. Selvom vi skriver august, kan man ikke sige at sommeren har sluppet sit tag. Bare at tænke lidt tilbage kræver en energi, som vi nordboere har svært ved at mobilisere i 30 graders varme.

Det er måske varme minder, der kommer frem, når jeg tænker sommeren igennem - i en positiv forstand. Sidst i juni mødtes 60 fra hele landet til COPA's sommerferiearrangement i Ry. Der var en aldersspredning fra 11 - 86 år, men det var ikke noget problem, nogle gik blot før i seng end andre og nogle stod op før andre. Der var gamle kendinge, som har været med mange gange og helt nye ansigter. Da vi havde set hinanden an den første dags tid, begyndte vi at tø op.

Det var ferie dels med et tilrettelagt indhold dels med god tid til at se sig om på egen hånd. Jeg vil lade billeder og billedtekster tale:

Uden mad og drikke - det store kolde bord på Ry Park Hotel

Ved Slåen Sø

Vi besøgte Baunekirken i Tjørring

Fodbad ved Nr. Lyngvik Fyr. Nogle fik også våde bukser

Fornem servering på festaftenen

Ved festaftenen var der også besøg af de kongelige

Stomiforeningen COPA
Sekretariatsleder: Britta Mogensen
Sekretariatet
Odinsvej 5, 4100 Ringsted
Tlf.: 57 67 35 25 Fax:: 57 67 35 15
Træffes mandag, tirsdag, torsdag og fredag: 10.00 - 14.00;
onsdag: 16.00 - 18.00.
Foreningens gironummer: 7 09 03 31.

Landsformand:
Flemming Lejbølle
Blomstertoften 43
Tjørring, 7400 Herning.
Tlf.:97 26 80 99 (bedst torsdag 15-17).
Mobiltlf.: 20 28 98 55.
Fax: 97 26 98 55.

Vicelandsformand:
Arne Nielsen
Rudesvej 20
7500 Holstebro
Tlf.: 97 42 21 19.

Lokalformænd og -grupper:
Se bagsiden.

Medlemsbladet COPA
COPA-medlemsblad udkommer 6 gange om året, d. 10. i ulige måneder.
Næste blad udkommer 10/11-1997.
Oplag: 5000 stk.
Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S.
Ansvarshavende redaktør:
Cand.scient. Ole Vestergaard,
Postboks 38, 4100 Ringsted,
fax: 57 67 67 01.

Læserbreve, indlæg og artikler:
Manuskripter skal sendes til sekretariatet. Sidste frist for indlevering til næste nummer er 10/10-1997. COPA behøver ikke nødvendigvis dele meninger bragt i bladet.
Eftertryk tilladt med kildeangivelse, efter indhentet skriftlig tilladelse hos COPA's sekretariat.

Illustrationsannoncer:
Film mv. skal sendes til sekretariatet. Materialefrist og annulleringsfrist 21 dage før udgivelsen. Dvs. materiale til næste nummer skal være sekretariatet i hænde senest: 21/10-97. Nærmere oplysninger: Sekretariatet.
Indstik:
Med forbehold. Kun i kuverterede blade. Nærmere oplysninger om tidsfrister mv.: Redaktøren.

ISSN 0901 - 3849

Foreningens formål:

Vedtægternes § 4:

Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoiropererede samt personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.

Stk. 2. Dette søges gennemført ved:
- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humørlegat.

Copa-bladet 5/1997 (september, oktober). [Fra første 'Co-Pa' i 1962: nr. 142].

Indhold:

Varme minder - siden sidst *(Flemming Lejbølle)* 2
Samarbejde på verdensplan, IOA Verdenskongres *(Arne Nielsen)* 4
Røverne fra Rold *(Lis Hellegård & Gitte Schmidt Kjær)* 6
Køge er en skøn by, men... *(Erik Kristjansen)* 9
Stomi & Samliv/Livskvalitet *(nye pjecer fra Hollister)* 10
Den lægelige tradition er blevet ændret af andre idealer *(Ny bog af Tage Voss)* 12

Læserne skriver
Ulæseligt regnskab *(Jytte Wittchen)* 14
Urostom - erfaringsudveksling *(Jytte Wittchen)* 14
Kræftens Bekæmpelse og rådgivning *(Marianne Andersen)* 14
Bukser til stomiopererede *(Th.Dalby Jensen - Britta Mogensen - 'V.H.')* 14
COPA-ferien i Ry *(Per & Vibeke Christensen)* 15
Tak for en skøn dag *('I.M.')* 15
Irrigation *(Oluf Jacobsen)* 15

Nyt fra lokalforeningerne 18
Mødekalender 27

HUSK:
Copa-bladet sendes som et post-adresseret blad. Det betyder, det er PostDanmark, der sætter adressen på; endvidere betyder det, at PostDanmark betinger sig 3 hverdage til omdeling af bladet. Derfor er det umuligt at fastsætte **een** for alle gældende modtagedato. Når bladet er sat til at udkomme den 10., vil det reelt betyde, at du normalt vil modtage bladet i perioden: 10. - 12. (Hvis nogle af disse datoer er lørdag og søndag: Fra 10. til 14.)

Rådgivning

Århus:
Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 16.00 - 19.00
(Dog ikke juli).
Sted:
Langenæs Allé 21, 8000 Århus.
Tlf.: 86 14 02 33.
Aftale om tid til en samtale kan ske i åbningstiden.
Udenfor åbningstiden:
Tlf.: 86 28 11 24 el. 86 42 69 79.

København:
Åbent første onsdag i hver måned mellem kl. 13.30 - 15.30.
Sted:
Strandboulevarden 55,2100 Kbh.Ø.
Tlf.: 35 25 77 00.
(Aftale om tid til en samtale mellem kl. 09.00 - 16.00).

Helsingør:
Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 17.00 - 19.00.
Sted: Sygehuset Øresund, plan 2, afd. 23, Esrumvej 145 Helsingør.
Forespørgsler uden for åbningstid:
Tlf.: 42 22 06 16 eller 48 29 23 32.

Liste over stomiambulatorier findes i Copa-blade med lige numre (sidste liste: Copa-blad nr. 4, 1997)

Samarbejde på verdensplan

RAPPORT

9ende IOA Verdens Kongres, 'Working together'
16. - 19. juni 1997 i Calgary, Canada

Af: Arne Nielsen,
vicelandsformand

Fra verdenskogressen. På billede delegerede fra Holland og Czechiet.

Et formøde for EOA

(EOA = de europæiske stomiforeninger, red.)

Før selve mødet i IOA arrangeredes et formøde for EOA den 15. juni i Calgary.

Deltagere: Delegater fra Tyskland, Czechiet, England (BCA, IA og UA) Norge, Sverige, Danmark, Holland, Israel, Portugal, Algeriet, Italien og Spanien.

1. Åbning og velkomst.

2. Rapport fra EOA bestyrelsen:

Heinz Wolf, Israel rapporterede om hans aktiviteter i forbindelse med Mediterrane projekt. Med hensyn til hans aktiviteter for "The Newsletter" opfordrede han de tilstedeværende til at sende ham materiale til offentliggørelse.

Vladimir Kleinwächter fortalte om situationen i det østlige Europa, særlig om et meget succesfuld møde som blev afholdt for nylig i Brno (Czechiet).

Karoly Illy rapporterede først om den meget sunde financielle situation i EOA. 10.000 Swiss Francs er sat ind på en sparekassekonto. Der er i virkeligheden tale om et luksusproblem i forbindelse med brug af pengene. Dernæst omtalte han "European Working Group" fremtids udviklingsplan, som starter 12. - 15. september 1997. Det ser lovende ud. 21 lande vil deltage.

I diskussionen som fulgte var Tom Keilly, England, bekymret med hensyn til ConvaTec's sponsorering og også forbindelsen mellem Peter Hingley og ConvaTec. Man blev enige om, at der før det virkelige møde 13. september, skulle være et møde med alle deltagere, uden nogen udenforstående. Endvidere blev det aftalt at der skulle drages omsorg for, at intet skriftligt materiale efterlades i møderummet med Peter Hingley.

3. Nye medlemmer

a) Liga de Ostimizados de Portugal. En repræsentant fra denne nye Portugisiske stomiforening fortalte om organisationen, som er landsdækkende. Foreningen ønskede associeret medlemskab.

b) Ægypten. Der var ingen repræsentanter tilstede. Man havde modtaget anmodning om fuldt medlemskab men manglede tilstrækkelig information og besluttede at indstille til World Council at bevilge dem associeret medlemskab.

c) Litauen. Der var ingen repræsentanter tilstede. Den danske delegation præsenterede flere oplysninger om den litauiske stomiforening, hvorfor det blev besluttet at indstille til World Council at give Litauen status som fuldt medlem. Afgiften for 1997 er ikke betalt, men det bliver ordnet af EOA.

d) Romania. Ingen repræsentanter fra landet var tilstede, men England præsenterede mere information om situationen der. Afgiften er betalt af England. Det blev besluttet at indstille til World Council at bevilge dem associeret medlemskab.

e) Schweiz. Den tyske delegation foreslog at den schweiziske stomiorganisation betragtes som associeret medlem, da de altid havde betalt afgift som fuldt medlemskab. Det blev besluttet at indstille dem til fuldt medlemskab.

Herefter informerede flere delegationer om situationen i Ukraine, Rusland, Estland, Letland ogLitauen. Der blev også nævnt relationerne mellem Skandinavien og nogle af de østeuropæiske stomiforeninger: Norge - Asscol (Rusland), Danmark-Litauen, Finland-Estland samt Sverige-Letland.

4. EOA-Kongressen Italien 1998

Der var ingen nærmere oplysninger om det nøjagtige tidspunkt endnu. Illy vil kontakte ASSTOM og give nærmere besked.

Det blev ligeledes besluttet at bede den italienske kongreskomite tage op til overvejelse, at have en "tur dag" om torsdagen, og lade kongressen starte fredag og slutte søndag.

5. EOA' s fremtid og nye planer

Udgangen på en diskussion herom blev opmærksomheden rettet mod følgende:

a) Oprettelse af en "rejsefond til at hjælpe folk til deltagelse i kongresser".
b) Finanstræningsprogrammer.

FORSIDE FOTO

Efter kongressen tog 3 COPA medlemmer på sightseeing i Calgary. (Læs mere herom på side 23 & 24) Her mødte de 'Verdens mindste turistinformation'. En flink gentleman, der gav diverse informationer om seværdigheder i byen. Tasken var fuld af turistbrochurer, kort, køreplaner, m.m. 'Mr. office' tegnede med diverse farvede tuschpenne forskellige ruter og bygninger ind på bykortet. - "Det var en ganske god og billig måde her og nu at give turisterne en god og forståelig vejledning", fortæller Henning Granslev, og fortsætter: "Det må kunne overføres til andre byer, også her i Danmark. Jeg synes dog, at turistguiden skulle have en lille vogn til den store taske (den vejede 10 kg). 'Mr. office' spurgte på et tidspunkt - where are you gentlemen from'. Vi sagde selvfølgelig 'from Denmark'. Da vi sagde farvel og tak, tog' mr.office' en facitliste op, læste i den, og sluttede med: 'Farvel og hav en god dag' ".

Coloplast : Assura er udviklet for at give dig en tryggere hverdag

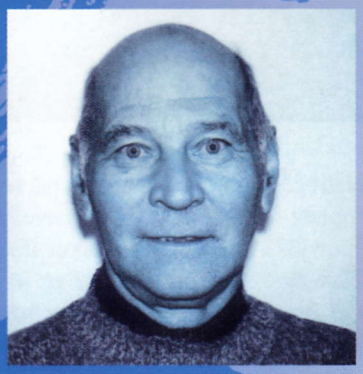

Helge Olsen, kolostomiopereret
"Jeg er ofte ude i naturen, og nyder at spadsere i skoven og langs markerne. Med Assura er jeg tryg og nyder livet fuldt ud".

Pia Dræby Sessingø, ileostomiopereret
"Assura gjorde min ferie på Bornholm til en fornøjelse - masser af vandre- og badeture uden problemer".

Ingrid Grenholm, uro- og kolostomiopereret
"Lige siden jeg begyndte at anvende Assura til begge mine stomier, har intet forhindret mig i at leve som tidligere".

Coloplast's mål er at udvikle sikre og hudvenlige stomiprodukter, der er med til at gøre hverdagen mere tryg og behagelig for den stomiopererede. Derfor er alle vores produkter udviklet i tæt samarbejde med danske stomisygeplejersker og stomiopererede - bedre produktudviklere findes nemlig ikke.
Et godt eksempel på dette samarbejde er Assura. Ønsker du at prøve Assura eller få mere information, så udfyld kuponen og send den til os. Så vil du hurtigt mærke, hvordan Coloplast kan hjælpe dig med at gøre din hverdag mere behagelig og tryg.

Gratis prøve

☐ Ja tak, send mig en gratis prøve på Assura-systemet.
☐ Ja tak, send mig yderligere oplysninger om Assura.
☐ Ja tak, jeg ønsker fremover at få tilsendt information om nye produkter.

Udfyld venligst nedenstående, så vi kan sende dig de rigtige prøver:
Stomistørrelse _____ mm, Stomitype: ☐ Kolostomi ☐ Ileostomi ☐ Urostomi
Jeg vil gerne prøve ☐ 1-dels pose ☐ 2-dels system (pose og plade)
Hvis børnesystem ønskes, sæt venligst kryds her ☐
Jeg foretrækker posestørrelse ☐ mini ☐ midi ☐ maxi i ☐ klar ☐ hudfarvet

I dag bruger jeg følgende mærke: _____ produktnavn: _____

Navn _____ Fødselsår _____
Adresse _____
Postnr. _____ By _____ Telefon _____

Coloplast

Coloplast Danmark A/S, Kokkedal Industripark 2, DK-2980 Kokkedal,
Telefon 4911 1208, Telefax 4911 1212

Coloplast og Assura er registrerede varemærker ejet af Coloplast A/S. © Coloplast A/S, DK-3050 Humlebæk, Danmark. Produktion: Williams as.

Røverne fra Rold

- ingenting har nogen betydning, uden en modsætning

RAPPORT

STOMISYMPOSIE 1997 i REBILD

Af: Lis Hellegård, sygeplejerske & Gitte Schmidt Kjær, sygeplejerske.

21. - 23. maj var 40 sygeplejersker inviteret til stomisymposium af ConvaTec. Dette blev afholdt på Hotel Rebild Bakker, der ligger i det meget naturskønne område ved Rebild.

Det var ud over det sædvanlige, at høre tre læger, der alle havde fået en interesse i, at undersøge de psykosociale områder i forhold til kræftsygdommens årsag og forløb. Vi kan vist med rette sige, at vi befinder os på gyngende grund, hvis vi vil forklare om årsagen til kræft. Kendetegnende var, at alle erkender metodeproblemer, når det gælder forskning på dette område. Dette ud fra, det videnskabelige ved at forske i de psykisk-sociale områder med en naturvidenskabelig tradition og baggrund.

Vi er to sygeplejersker fra Sygehus Fyn, Svendborg. Begge er vi ansat på en mavetarmkirurgisk afdeling og har ca. 10 års erfaring med stomipatienter. For tre år siden, blev der etableret et kirurgisk dagcenter, hvor alle stomiopererede bliver tilbudt tilknytning, efter udskrivelse fra sygehuset. Dette fungerer næsten, som man kender det fra stomiambulatorier andre steder i landet. Via arbejdet i dagcentret, har vi fået erfaring med patienternes forløb ud over indlæggelsen.

Vi startede tidligt om morgenen den 21. maj fra Svendborg, og satte kursen mod Rebild bakker og røverne fra Rold, som det senere skulle vise sig, at vi skulle blive konfronteret med. Vi så frem til, at tilbringe tre dage i godt, muntert og inspirerende samvær med sygeplejersker og 4 yderst kompetente undervisere. Vi syntes symposiet fortjener at blive omtalt for andre end deltagerne, da det var nogle meget veltilrettelagte, inspirerende og tankevækkende dage.

Formålet med symposiet var:

- at få indsigt i forskellige måder at anskue sygdom på, og at diskutere konsekvenserne for pleje og behandling. Emnet blev belyst ud fra forskellige vinkler:
- filosofisk anskuelse af sygdomsbegreber,
- kritisk gennemgang af undersøgelsesresultater og metoder omhandlende psykosociale faktorers betydning for både opståen og forløb af cancersygdomme.
- gennemgang af nyeste viden om psykosocial interventions betydning af cancersygdommens forløb.

Vores forventninger var tændte. Vi skulle høre om de nyeste danske undersøgelser, der havde fokus på kræft i forhold til psyko-sociale forhold. Mon der var helt nye teorier om årsagen til kræft, der kunne hentes i de psykologiske forklaringer, og kunne man sige noget videnskabeligt om kræftsygdommens forløb, hvis man arbejdede med en mere psykosocial indfaldsvinkel til patienterne? I giver fald ville det skabe grundlag for en ændring af vores plejetilbud.

Der blev lagt ud med en filosofisk vinkel på sygdomsopfattelse. Denne blev forestået af filosof Uffe Juul-Jensen. Vi vil her lige understrege at denne beskrivelse af oplæggene udelukkende er udtryk for, hvad vores udbytte blev, og ikke nødvendigvis hvad oplægsholderne havde i tankerne.

Vi opfattede oplægget som en god måde at blive parate til at kunne forholde os kritisk til resten af undervisningen, hvor vi skulle høre om sygdoms- og sundhedsbegreber. Det er hensigtsmæssigt at få rokket og pirret lidt, til vores til tider stive, fastlåste og forudindtagede holdninger til verden omkring os. Vores hverdag på sygehuset er domineret af en naturvidenskabelig tankegang. Vi blev med Uffe Juul-Jensen's oplæg i stand til, at slå de kritiske ører ud, til resten af foredragene, og forhåbentlig også i vores videre arbejde med kræftpatienter. Vi skal stoppe op og stille os selv og andre spørgsmålet: "Er det godt det vi gør, eller kunne det tænkes at vi kunne gøre det bedre, hvis vi forholder os til patienterne på en anden måde"? Ingenting har nogen betydning, uden en modsætning. Med dette som udgangspunkt blev vi præsenteret for flere temaer. Heriblandt "den krogede vej fra spøgelset i maskinen til den besjælede krop". Spøgelset i maskinen består af mange enkeltdele, forskellige dippedutter. Går en i stykker kan nærmeste værksted sætte en ny dippedut i, hvorefter maskinen tilsyneladende fungerer igen. Denne klassiske måde at betragte mennesket på, forsvares af mange og kritiseres af mange. Er mennesket ikke mere end det? Har vi en psyke, og hvilken betydning har den, i givet fald? Er psyken et udtryk for nogle processer i hjernen, de ri dag kunne sammenlignes med en harddisk? Kan den så også repareres på nærmeste værksted? Eller er der mere end det? Kunne det tænkes, at alle delene havde en betydning i forhold til hinanden, påvirker og påvirkes de af hinanden, og hvad mon har størst betydning af alle de dele/forhold? Hvordan kan ens holdning forklares - ja for os at se bliver det mere og mere vanskeligt, men også mere og mere spændende. Den levende krop, er den betegnelse der indtil i dag er den største modpol til spøgelset i maskinen. Ser man på mennesket som den levende krop - ser man os som et legeme, der består af enkelt dele, men samtidig forholder sig til kroppen, der er mere end enkeltdelene og som er i besiddelse af holdninger, der også har betydning for de valg der skal træffes.

Læge Anders Bonde-Jensen stillede sig kritisk overfor de undersøgelser der er lavet indtil nu, med emner indenfor psykiske årsagssammenhænge til udvikling af kræft. Dette på grund af metodevanskeligheder i selve forskningsprocessen. Han fortalte at der ved kræftformer som bryst-, liv-

(Fortsættes på side 8)

Naturess
- en helt ny frihed

Den første *tømbare* en-delsbandage med indbygget *kulfilter!*

Naturess tømbar fra ConvaTec er den første en-delsbandage med kulfilter nogensinde, som både tåler vand og tyndtarmssekreter. Ingen anden tømbar en-delsbandage giver denne frihed til naturligt samvær med andre mennesker

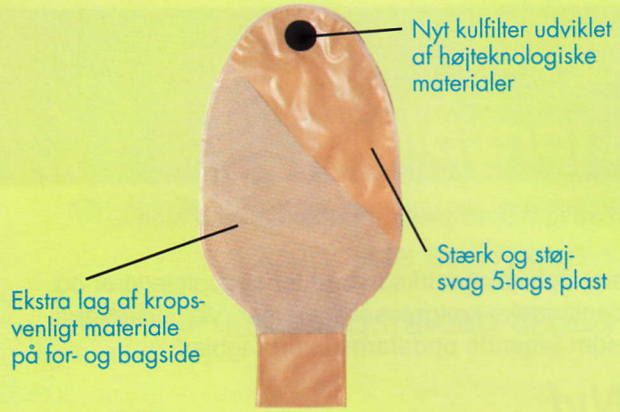

Naturess tømbar er komfortabel og praktisk - fremstillet af en stærk, støjsvag 5-lags plast. For- og bagside er desuden beklædt med et behageligt og smudsafvisende materiale, som hurtigt tørrer efter svømning og bad.

Klæbefladen er det hudvenlige, 1 mm tykke STOMAHESIVE materiale.

Naturess tømbar skal prøves. Send kuponen, eller ring gratis til ***8030 6011*** og bestil en prøvepakke.

☐ Ja tak, jeg vil gerne have tilsende en gratis prøvepakke med den nye Naturess tømbar en-delsbandage med indbygget kulfilter.

☐ 19-50mm Klar med filter	☐ 32mm Beige med filter
☐ 19-50mm Klar uden filter	☐ 38mm Beige med filter
☐ 19-50mm Beige med filter	☐ 45mm Beige med filter
☐ 25mm Beige med filter	☐ 50mm Beige med filter

Navn: _____

Adresse: _____

Post nr.: _____ By: _____

ConvaTec
A Bristol-Myers Squibb Company

Indsendes til:
ConvaTec Danmark, Jægersborgvej 64-66, 2800 Lyngby

Balance Reklamebureau

moder-, lunge-, modermærke-, og tyktarmskræft, er foretaget undersøgelser af psykosociale faktorers indflydelse på kræftsygdommen, men uden nogen værdifulde resultater.

Nogle kræftformer kan henlede ens opmærksomhed på, at kræft kunne skyldes psykosociale problemer. Hvordan beviser man, at der er en forbindelse mellem mental ubalance, til at en kræftknude opstår?

Den tredie ved tavlen var læge Lone Ross-Petersen, der er midt i et stort forskningsprojekt - INCA. Lone vil prøve at finde ud af, om regelmæssige hjemmebesøg, kombineret med telefonisk kontakt, blandt patienter med kræft i tyktarmen, har indflydelse på levetiden og tilbagevenden af sygdommen? Projektet er meget krævende, idet gruppen af patienter der får besøg, skal have 10 hjemmebesøg på 2 år samt telefonisk kontakt. De første 5 besøg gives indenfor de første 5 måneder efter udskrivelse. Det er meget tidskrævende, hvorfor projektgruppen består af flere personer. Ved hvert besøg laves et interview med udgangspunkt i nogle bestemte spørgsmål. Besøget optages på bånd, til brug for en senere analyse. Som vi hørte, havde patienterne givet udtryk for at de havde behov for professionel kontakt, når alt efter operationen havde fået tid til at bundfælde sig, og vennerne var begyndt at trække sig. Et andet meget tankevækkende udsagn var, at patienterne havde oplevet at problemerne blev bagatelliseret på hospitalet.

Det der for os at se, er meget flot og værd at notere sig er, at Lone udfører et forskningsprojekt der er kvalitativt. Det vil sige hun tager konsekvensen af at vælge en forskningsmetode, der er forenelig med det problem hun arbejder med, nemlig de psyko-sociale sammenhænge, der formodes at være med kræft. For os at se, kræver det kolossalt med tid. Samtidig med dette er området ikke et felt, hvor forskningspengene flyder i en lind strøm.

Læge Christoffer Johansen fortalte bl.a. om eget forskningsprojekt, hvor han har undersøgt risikoen for at få kræft hos forældre til kræftsyge børn. Christoffer havde opsporet 97,5% af alle forældre til syge børn fra 1943 - 85. Gruppen repræsenterer en meget hårdt belastet gruppe, men resultatet af undersøgelsen viste, at forældrene havde nøjagtig samme hyppighed af kræft som den øvrige befolkning.

Der var dog ingen tvivl om, at der var en stor gevinst at hente via psykisk intervention i forhold til kræftpatientens egen opfattelse af situationen, men ikke i livslængden.

Fælles for de lægelige forskere er, en høj grad af at forholde sig kritisk til både egne og andres forskningsmetoder. Det kan vi som borgere være glade for, hvis resultaterne skal have afgørende betydning på ændringer i sundhedssystemet. Modsat kan man sige, at de lægelige forskere har metode problemer, når de skal anvende deres naturvidenskabelige opdragelse og metoder på nogle psykologiske problemstillinger. Det der er bemærkelsesværdigt er, at alle resultater bliver opgjort i levetid. Der er mange usikre faktorer der spiller ind her. For hvornår opdager man kræftsygdommen i dag, i modsætning til for eks. 5 år siden? Hvor længe ville jeg have levet, hvis jeg ikke vidste noget om min sygdom? Levetiden efter diagnosetidspunktet er gennem de sidste år blevet længere. Skyldes det ikke blot, at diagnosetidspunktet er tidligere, på grund af øget opmærksomhed, eller bedre teknikker. Levetiden bliver i al kræftforskning og behandling brugt som målestok eller succeskriterie. Er levetiden det vigtigste eller er det også inholdet af levetiden? Hvad ønsker jeg som borger at der skal forskes og udvikles i, og hvordan vil jeg gerne hjælpes, når jeg har fået en kræftdiagnose?

Mon vi kan få politisk opbakning til at ændre på vores plejetilbud, når det videnskabeligt er bevist, at gevinsten ved psykisk intervention i forhold til kræftpatienter ligger i patientens egen oplevelse af situationen, og ikke i livslængden? Har prestigen i dette område en indflydelse og i givet fald hvor stor?

Som sygeplejerske bør man stille krav til sig selv og egen faggruppe, om at arbejde seriøst og målrettet på, at give kræftpatienterne psykologisk hjælp. Vi skal arbejde mere med egne metoder, egen viden og se på hvilke rammer det er, vi har at arbejde under?

Symposiet var for os meget lærerigt, der blev sat mange tanker i gang, og vi håber hermed, at andre får lidt glæde af denne beskrivelse. Vi håber at ConvaTec vil gøre det muligt, at der senere bliver arrangeret lignende arrangementer.

FS 22

din faglige stomipleje

En faglig sammenslutning af sygeplejersker, beskæftiget med pleje af patienter med stomi.

Vi afholder kurser og mødeaktiviteter på landsplan, samt oplysningsvirksomhed for sygeplejersker og interesseorganisationer. Herunder informationer om udenlandske kongresser og rejser. Vi medvirker til opretholdelsen af stomiklinikker i Danmark, som løbende opdateres i vort fagblad.

StomiNyt

Ønsker du en nærmere tilknytning eller orientering gennem vort fagblad, da kontakt venligst:

Formand: Lena Thomsen, Klarup Kirkevej 40, 9270 Klarup

tlf.: 98 31 75 15

Næstformand: Kirsten Bach, Horsens Sygehus, 8700 Horsens

tlf.: 79 27 44 44

Køge er en skøn by - men.....

Af: Erik Kristjansen, lokalformand

BERETNING

Offentlig service (?) i Køge

Kære stomister som vil lægge deres udflugt eller er på besøg i den skønne by Køge, hvor vi har mange gamle huse og ikke at glemme Danmarks største torv, samt Danmarks dyreste toiletbygning (den gamle arrest), som lukker for vandet ved håndvasken på toiletterne.

Skulle du komme ud for et lille uheld, med poseskift til følge, så kan du henvende dig til opsynet og få nøglen til handicaptoilettet (hvis du er mand); er du kvinde kan du også bruge et puslerum, som også har toilet og håndvask. Bemærk der er ikke vand i hanerne på de almindelige toiletter.

Jeg håber du får en god oplevelse ved dit besøg i Køge.

Køge har Danmarks største torv - men på en anden front er det småt: På et af de store offentlige toiletter er der lukket for vandet. Det er ikke hensigtsmæssigt, hvis man skal foretage et poseskift.

Birgit Madsen
Ekspedition

Tove Frithioff
Daglig leder

Ulla Sørensen
Sygeplejerske

Vi er til for Dem

STOMACARE er et uafhængigt stomirådgivningscenter, etableret i 1979 med det formål at rådgive og informere om bandager, hudskader og psykiske problemer.
Spørg STOMACARE, vort dygtige og venlige personale rådgiver om samtlige stomiprodukter på det danske marked. Vi leverer portofrit over hele landet fra dag til dag.
STOMACARE stiller *gratis* specialuddannet sygeplejerske til Deres rådighed.
Af vort produktsortiment kan vi nævne Biotrol, Convatec, Dansac, Dansk Coloplast, Hollister og Perma.

Any Petersen
Ekspedition

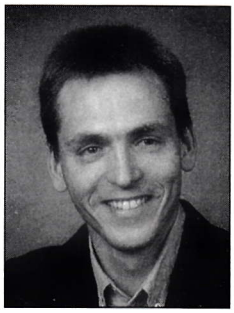

Henrik Fosdam Jensen
Lager og forsendelse

Stomacare
Vangeleddet 77 · 2670 Greve · Telefon 43 69 02 00

Vi glæder os
til at betjene dig!

Stomiprodukter

• Ring til os på tlf. 3637 9130 •

•

Betjening af erfarne og
dygtige medarbejdere.

•

Bredt sortiment
- neutral produktvejledning.

•

Enkel bestilling, hurtig
og sikker levering.

•

Konkurrencedygtige priser.

Kirudan

et godt sted at handle

Kirudan A/S • Nyholms Allé 30 • 2610 Rødovre
Fax. 3672 8322 • Tlf. 3637 9130
Mandag-torsdag 8-16, fredag 8-15.

Nye pjecer om livsstil

Stomi & Livskvalitet
Stomi & Samliv

Firmaet Holister har netop udgivet 2 pjecer, som begge henvender sig specielt til stomiopererede. Pjecerne er skrevet af den engelske professor Michael Kelly og oversat i samarbejde med Flemming Lejbølle.

Begge pjecer kan rekvireres gratis ved henvendelse til:
Hollister Danmark
Lille Kongevej
3480 Fredensborg
tlf.: 48 46 51 00
fax: 48 46 51 00

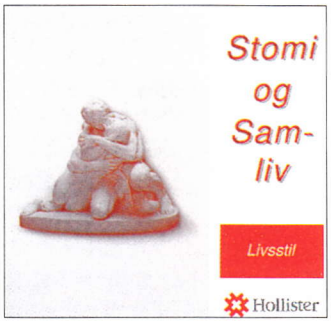

I 'Stomi og Livskvalitet' konkluderes:
"Du må ikke forvente, at din nye stomi kan løse alle dine problemer. Hvis du havde det svært med dine forhold før operationen, eller var utilfreds med job og bolig, kan operationen ikke løse dine problemer. Men din stomi kan give dig den energi og beslutsomhed, du har brug for, til at få styr på disse andre sider af dit liv. Husk - og det gælder for stomiopererede såvel som alle andre - livet kan være svært nogle gange og det kan være nødvendigt at finde sig tilrette med vanskeligheder og problemer. Det gælder alle. En stomi er en af de ting, man kan komme ud for. Det er ikke nemt, men med tålmodighed, vedholdenhed og lidt sund fornuft, kan du klare det. Naturens vej er sikkert den bedste, men en stomi kan være et godt næstbedste alternativ, som kan hjælpe dig til et bedre liv".

GÆSTEKORT

Denne invitation giver i udfyldt stand gratis adgang for 1 person til ét besøg på:

"SUNDHED-SKØNHED-VELVÆRE"
Københavns Forum 3.-5. oktober 1997

KUN GYLDIG
FREDAG DEN 3. OKTOBER 1997

STOMIFORENINGEN COPA - STIFTET 1951

Navn : _____

Adresse : _____

Postadr. : _____

Udfyldes med Deres navn og adresse

Gæstekortet afleveres i udfyldt stand ved Forums indgang fredag den 3. oktober 1997

Invitation til:
'Sundhed-Skønhed-Velvære'
i Forum, København

Gæstekortet her til højre giver *gratis* adgang for én person til ét besøg på 'Sundhed-Skønhed-Velvære' messen, på åbningsdagen den 3. oktober.

Denne messe arrangeres for 12. gang, og har hidtil hvert år været besøgt af næsten 20.000 mennesker.

'Sundhed-Skønhed-Velvære' præsenterer en bred vifte af alt det, der gør det behageligt og lidt sjovere at være sund og se godt ud. Mange af udstillerne (ca. 150 stk) er landsdækkende virksomheder og foreninger. Så vidt Copa-bladet er orienteret, vil COPA, Københavns amt være på messen med en COPA-udstilling. Benyt gratis kortet, besøg COPA - og få masser af anden inspiration og gode råd om et bedre liv.

Er skånsom mod huden selv når posen tages af

Moderma™

En ny lukket stomipose

- teknologien med de små fordybninger i hudpladen tillader huden at hvile og restituere sig.
- let aftagelig- fordybningerne i hudpladen gør det behageligt at fjerne hudpladen.
- konusformet og gradueret hudplade for optimal hudpleje.
- ultra-effektivt halvmåneformet filter.
- ny anatomisk udformning, der sikrer, at posen ikke synker nedad når den er fyldt, giver forbedret diskretion og komfort.

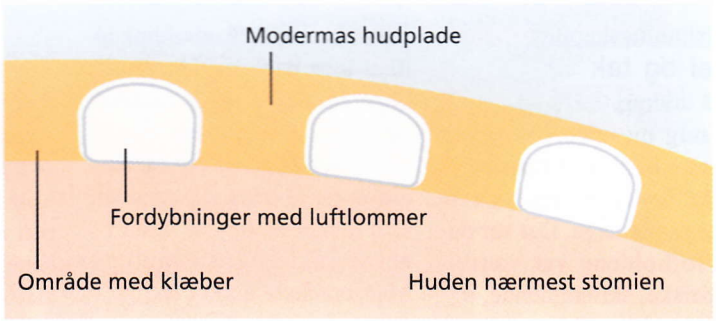

Hollister

Hollister Danmark, Lille Kongevej, 3480 FREDENSBORG
Tel: 4846 5100, Fax: 4846 5110

❑ Ja tak, jag vil gerne prøve 5 stk. Moderma stomiposer

Vil du have løbende information fra Hollister?

❑ Ja ❑ Nej

Navn: .....

Adresse: .....

.....

Tlf: .....

Stomistørrelse: .....mm

.....
Underskrift

Send kuponen til:
Hollister Danmark
Lille Kongevej
3480 FREDENSBORG

©1997 Hollister Ltd. The Hollister and Moderma logos are trademarks of Hollister Incorporated, All rights reserved.

Den lægelige tradition er blevet ændret af andre idealer

NY BOG (læst af: Ole Vestergaard, redaktør)

TAGE VOSS - sagde doktoren
L & R FAKTA, 196 sider. Bogladepris 248,-kr.

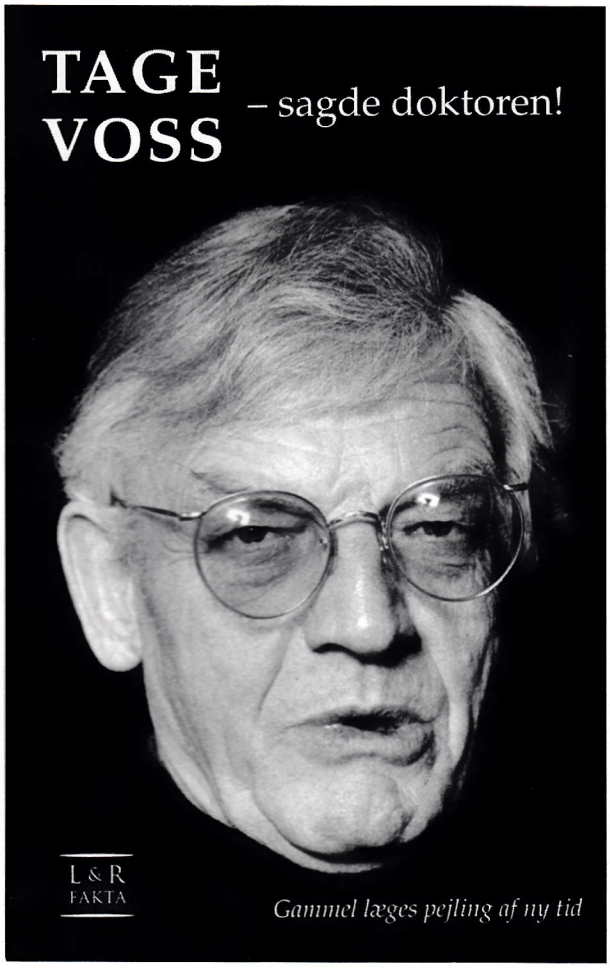

Lægen, forfatteren og debattøren Tage Voss nærmer sig de 80, men langt fra støvets år. I sin seneste bog foretager Tage Voss en nostalgisk, morsom og kritisk rejse igennem sine 50 år som læge. 50 år, hvor mangt og meget har forandret sig. Der har været fremskridt, man knap drømte om; tilbageskridt man aldrig forestillede sig. I gamle dage ringede lægen ude fra distriktet om et problem, og to timer efter lå patienten i en seng på hospitalet. Det er længe siden.
Fra aviser mv. fodres vi med emner som: Abort- og reagensglasbørn, dødskriterium og organdonation, panik over at middellevealderen falder, panik over at der er for mange gamle; nationens forbrug af nerve- og sovemedicin, af sprut, narkomanien, den underprioriterede socialservice, den nedsparede sundhedssektor, specialiseringens fremmedgørelse af patienten.... Aviserne skriver om det i to dage og glemmer så det hele til næste gang. Og godtfolk undrer sig og de ansvarlige vasker hænder og beklager deres afmagt...
*Hvordan er det blevet sådant? For patienter, for læger? For nationen? Tage Voss giver i '- sagde doktoren' **sit** bud på nogle af svarene på disse spørgsmål.*

Fra afslutningskapitlet

Farvel og tak

to små uddrag:

"Lad mig nu understrege og med store bogstaver fastslå, at jeg ikke finder, at tingene var bedre i gamle dage. Det var de ikke, forholdene var værre, usle, barske, skræmmende, og folk døde af dem. Men menneskelige kvaliteter mildnede luften og gjorde elendigheden forsonende. Det var hyggeligt at dø på et sygehus. I dag er det meget lidt hyggeligt at være på sygehus, selv om man overlever det. Og det, jeg beklager, er, at disse menneskelige kvaliteter er gået tabt i fremskridtet, og at vi savner dem i dag.

Spørgsmålet er, om medicinske fremskridt nødvendigvis skal betales med tab af venlighed, opmærksomhed, menneskerespekt. Med lydhørhed, interesse, samtale... Først hvis det viser sig, at det virkelig hænger sådan sammen og ikke er til at ændre, kan man muligvis indlade sig på overvejelser om, hvad der så var bedst: dengang eller nu. Men overflødigt. For vi kan ikke få udviklingen til at løbe baglæns. De gamle tider, med alle deres rædsler og kvaliteter, *er* forbi.

Jeg blev læge, da der var tradition for at behandle mennesker menneskeligt, så vidt evnerne rakte også lægeligt. Man opnåede endda sommetider, at menneskene betragtede lægen som et menneske.

De praktiserende læger dækkede landet i deres distrikter. De behandlede alverdens sygdomme, plastrede sår og helede skader. Bag dem var sikkerheden i de små lokale sygehuse. Nåede man ind til doktoren, var man hjulpet, på alle døgnets tider. Og sygehusene var åbne huse. Sådan fungerede det i mange år.

Den praktiserende læge er reelt borte. Han går aldrig ud til syge i distriktet. Han behandler ikke patienter i sin konsultation. Den praktiserende læge fungerer som stødpude mellem det avancerede behandlingsapparat og befolkningen. Tag en codyl, fru Jensen, så går det nok.... Han er selv beskyttet af kontortid og tidsbestilling og telefonsvarer - en eksklusiv fjern person, svær at opnå kontakt med. Som kun arbejder med kuglepen og blanketter, skriver recepter og henvisninger til specialbehandling.

Nu er også de små sygehuse borte. Vi har store centralsygehuse med specialiserede afdelinger, som ikke behandler mennesker, men syge organer, hvert sit. Og med ventelister, som er svære at forcere. Organet er behandlingsobjektet, mennesket et uhåndterligt vedhæng til organet, uvelkomment, besværligt, distraherende. Vi må koncentrere os om det væsentlige. Problemet er, at det væsentlige ikke altid er det samme for behandleren som for den behandlede".

"Gennem årerne har jeg mere og mere arbejdet på at gøre sådanne sammenhænge klare. Talt ved politiske møder, undervist ved Universitetet i socialmedicin, været rådgiver for amter og kommuner, talt med fagfolk, socialfolk, politikere, lærere, forbrugerråd, skrevet i hundredvis af kronikker og artikler, holdt foredrag rundt i landet, op til 40 gange om året, deltaget i radiodebatter, i høringer, siddet i tv-paneler - alligevel har man ikke flyttet noget.

Situationen er dog ved langsomt at ændre sig. Flere forstår nu disse sammenhænge, men føler afmagt. Vi har nok taget fejl, når vi forestillede os, at fornuften styrede noget i denne verden. Derfor har det været spildt at appellere til den".

I bogen skildrer Tage Voss hvorledes den lægelige tradition er blevet ændret af andre idealer. Han føler sig fremmed i tiden og tidens konditioner. Derfor afsluttes bogen med et farvel og tak. På dagens betingelser kan Tage Voss ikke mere være doktor. Og han siger tak af høflighed. Faktisk synes han ikke, der er ret meget at takke for.

Coloplast : Systems

Vil du være med til at påvirke udviklingen af vore fremtidige produkter?

Coloplast er idag en af verdens førende producenter af stomi produkter.

En af Coloplast's målsætninger er at bidrage til en øget livskvalitet for stomi-opererede.

Vi lægger vægt på kvalitet og pålidelighed.

Dette opnås gennem udvikling af nye og bedre produkter, samt gennem forbedring af eksisterende produkter.

I udviklingsprocessen er afprøvningen af produkterne - hos jer brugere - meget vigtig. Vi har derfor jævnligt brug for stomi-opererede, der vil hjælpe os med at afprøve nye produkter.

Der kræves ingen specielle forudsætninger, alle kan deltage uanset alder, stomitype og foretrukne produkter.

Hvis du har lyst til at hjælpe med udviklingen af nye produkter, udfyld da venligst nedenstående svarkupon.

Har du spørgsmål eller ønsker du yderligere oplysninger kontakt da vor kliniske rådgiver:
Helene Bergmann, sygeplejerske på tlf. nr. 49-111341

Med venlig hilsen

Coloplast

☐ Ja, jeg vil gerne deltage i afprøvningen og udviklingen af nye produkter.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Postbesørges ufrankeret

Coloplast betaler portoen

Coloplast

Coloplast A/S
Att.: Helene Bergman
Holtedam 1
+++ 3055 +++
3050 Humlebæk

LÆSERNE SKRIVER

Har du et indlæg til Copa-bladet, så skriv til COPA, Redaktionen, Odinsvej 5, 4100 Ringsted. Du kan godt få dit brev anonymt i bladet, men redaktionen skal kende dit navn og din adresse.

Ulæseligt regnskab - samt kommentar til rådgiveruddannelsen og KB

Efter at have forsøgt at nærlæse hovedforeningens regnskab ser jeg mig nødsaget til at komme med mine synspunkter !!!

Nu syntes jeg godtnok at sekretariatet tager p.. på medlemmerne, eller har de bare noget at skjule i regnskabet, det er praktisk taget umuligt at læse, og det er selvom at jeg ser 6/6 på begge øjne med briller. Med tanken på dette, og set i forhold til vores ældre medlemmer, som ser noget dårligere end mig, så kan man spekulere på, hvad sekretariatet og formanden/kasseren tænker på, når man sender et sådanne regnskab ud. Hvis det er et forsøg på at spare driftsomkostninger, så er det en meget uheldig måde at gøre dette på, jeg ser helst at de oplysninger som kommer fra sekretariet og ud til medlemmerne kommer i en meget tydelig og læsbar form.

Herudover syntes jeg at det er en meget dårlig ide, at man nu skal til at bruge professionelle rådgivere fra "Kræftens Bekæmpelse", da man så mister den menneskelige og sociale kontakt med medlemmerne på det lokale plan. Jeg vil da også gerne nævne for ledelsen, hvis det skulle være forbigået deres opmærksomhed, at en handicappet har meget nemmere ved at råde og vejlede en anden handicappet person med samme handicap, end en som ikke fejler noget og som har læst sig til det hele men ingen praktisk erfaring har, disse forhold bruges med gode resultater af andre handicap foreninger både i marken og på kurser.

Jytte Wittchen
Kragesøvej 6
4970 Rødby

Svar:

Vedrørende ulæseligt regnskab:

Copa-bladet beklager, at du i sidste nummer ikke kunne læse COPA-regnskab 1997. Ansvaret for den formindskede gengivelse og uheldige farvebaggrund er 100% redaktørens, og han giver dig helt ret - det er blevet for utydeligt. Men hverken sekretær, landsformand eller andre i foreningen har set opsætningen på forhånd. Så det drejer sig *ikke* om, at foreningen har noget at skjule; hvis det drejer sig om noget, er det en ubrugelig redaktør. Du har fået tilsendt regnskabet i en mere læsvenlig udgave, og jeg håber det kan råde bod.

Vedrørende rådgivning/KB:

Dit læserbrev er forelagt landsformanden, der vil give et svar i næste Copa-blad.

Ole Vestergaard,
redaktør

Kræftens Bekæmpelse og rådgivning

I blad 3/97 skriver landsformanden om et øget samarbejde med Kræftens Bekæmpelse (KB) til rådgiveruddannelsen. Det kan jo lyde besnærende, men jeg tror personligt, at den helt naturlige kontakt mellem to stomister er i top. Det at lytte, udvise naturlighed, venlighed, kan alle rådgivere godt. Der behøver vi ikke KB til at kigge os over skuldrene. Dem der er opereret for kræft, ønsker ikke altid at blive mindet om det. Det vil man blive, hvis rådgiveruddannelsen bliver styret af KB.

Er næste skridt at COPA bliver en underafdeling af KB? Er det hvad vores medlemmer ønsker? Lad os få en debat, gerne i medlemsbladet.

Marianne Andersen
Askhavevej 8, Femø
4930 Maribo

EFTERLYSNING

Kontaktannoncer

En læser har foreslået, at Copa-bladet bringer kontaktannoncer under billet-mærke. Det vil vi meget gerne. Synes du også, det er en spændende idé, så send hvad du vil have stående. Redaktion og sekretariat vil tage hånd om det videre forløb - herunder videresendelse af svarene uåbnede til dig. *Ole Vestergaard, redaktør*

Bukser til stomiopererede

Vedrørende bukser til stomi opererede, som omtalt på side 12, Copa 4/97, kan jeg meddele at jeg har haft transversus stomi siden 1975.Den form for stomi er netop lige på bæltestedet. Jeg har derfor fået mål-konfektioneret både benklæder og habitter, således at taljen er rykket nogle centimeter højere op, hvilket har vist sig at løse problemet, og prisen er ikke væsentlig højere end en kvalitets buks, jeg må dog medgive at jeg bruger seler, men kunne muligvis godt anvende livrem. Iøvrigt hilser jeg "E.J´s" forslag velkomment.

Th. Dalby Jensen
Kapelvej 49, 2.tv.
2200 Kbh. N

Bukser til stomiopererede

Efterlysningen i sidste blad af bukser til stomiopererede har givet en enkelt telefonisk henvendele fra et medlem, der oplyser, at firmaet Milan i Haderslev, tlf. 74 22 35 35, laver bukser med høj linning, og at man også hos 'Tøjeksperten' (i al fald i Nørresundby) kan få bukser med høj linning.

Britta Mogensen
sekretariatsleder, COPA

Bukser til stomiopererede

At stomiopererede kan have problemer (også) med deres tøj er uomtvisteligt. Men min erfaring med garderoben er, at det nemmeste og billigste er at købe *almindeligt stangtøj*. Derpå finder jeg en forandringssystue, der tilpasser som *jeg* ønsker. Sådanne systuer skyder for tiden op som paddehatte over hele landet. *V.H.*
5000 Odense C

EFTERLYSNING

Urostomi - erfaringsudveksling

Hermed fremsendes en anmodning til COPA medlemsbladet.

Jeg vil gerne opfordre alle urostomi opererede til at kontakte mig, for at vi kan udveksle erfaringer med denne form for stomi.

Jeg er selv urostomi opereret "Bricker blære" på 7. år, og savner nogle at udveksle erfaringer med.

Så kom ud af busken og skriv til mig, så vi eventuelt kan finde ud af at mødes på et senere tidspunkt. Jeg kan kontaktes ved et brev på adressen,

Jytte Wittchen
Kragesøvej 6
4970 Rødby.
Evt. pr. tlf.: 54 60 37 26.

COPA ferien i Ry

Det var en oplevelse og en glæde at være med på COPA-ferien, vi kan jo kun udtale os for os selv, men mon ikke de fleste af deltagerne deler vores opfattelse: Ferien var meget professionelt tilrettelagt og vi mærkede fra første indtryk, at der ikke var noget overladt til tilfældigheder, så derfor først en tak til vores nye landsformand - forretningsudvalg og eventuelle medhjælpere.

Hotellet var godt - fin mad i alle måder - en dejlig beliggenhed kun ca. 200 mtr. fra Ry havn.

Tirsdag aften fik vi en morsom og udtømmende orientering om, hvad vi kunne og burde se i omegnen af Ry og Gl. Ry. Det var Ry´s tidligere turistchef, som var en inspirerende guide for os, sammen med hendes lysbilleder.

Onsdag var der chartret en af Ry's rutebåde kun for os COPA-folk, og vi fik den flotteste sejltur rundt på Silkeborgsøerne bl.a. med landgang ved Slåen sø - Danmarks reneste sø, da den ikke har tilløb - men får sit vand fra underjordiske kilder, den ligger ca. 6 mtr. over de andre søer og havde nogle utroligt smukke omgivelser. Eftermiddagskaffen var medbragt og blev nydt ombord.

Torsdag var vi på en pragtfuld oplevelsesrig bustur, måske lidt for lang vil nogen mene, - men alligevel - ville vi have undværet nogle af de oplevelser vi havde ? Først besøget i Baunekirken i Tjørring, den oplevelse glemmer vi ikke, et smukt og meget anderledes kirkerum, vi kan ikke gå i detaljer med det pastor Jørgen Thorsen fortalte om kirken og dens tilblivelse - og hvorfor den blev sådan. (Kommer nogle af læserne på de kanter, så skulle I aflægge et besøg). Efter at have hørt på JT spillede kirkens engelske organist Jean Sibelius´s pragtfulde værk "Finlandia" på kirkens orgel et meget spændende og moderne instrument, hvor Finlandia kom til fuld udfoldelse, det var en oplevelse at høre på, bagefter fik vi så formiddagskaffe med fine "basser" i et af sideskibene til kirken.

Turen gik så videre til Vedersø kirke, hvor en meget vidende lokal dame fortalte inspirende om kirken og specielt om Kaj Munk tiden, hvor det gjorde indtryk, at sidde og se på kordøren, hvor han trådte frem nytårsdag og holdt sin modige tale, der åbenbart blev refereret af en forræder til tyskerne og blev den direkte årsag til hans henrettelse.

Efter Vedersø kørte vi til Hotel Thyholm i Hvide Sande, hvor der ventede os et meget lækkert "ta´ selv bord", og bagefter var der besøg på Fiskerimuseet.

Fredag aften var der festmiddag, formanden måtte mindes om traditionen med rød - hvidvin til maden (men han var hurtig lydhør) og bagefter var der Revy, ja det er faktisk ikke overdrevet, en trup fra Skanderborg amatørteater underholdt os og inddrog mange af os i løjerne, så vi lo så tårerne trillede ned ad kinderne, det var en flot festaften.

Da vi skulle sige farvel til hinanden lørdag følte vi, det var lidt vemodigt, for nu var det sociale samvær begyndt at fungere de sidste par dage og så var det slut, det var nok en opgave fremover - at prøve at få det igang på et tidligere tidspunkt.

Tak for en dejlig ferie og venlig hilsen til alle fra Vibeke og Per.

Per Hartley Christensen
Vibeke Christensen
Grønningen 1
5900 Rudkøbing

Tak for en skøn dag

Lørdag den 14/6 præcis kl. 9.30 agede en skare forventningsfulde skovtursdeltagere fra COPA, Københavns amt, fra Valby til næste opsamlingssted i Skovlunde for at blive suppleret op til 32. Det var formidabelt solskinsvejr.

Formanden, der havde fastsat det årle tidspunkt, regnede vi med allerede befandt sig i Skovlunde - men han stod skam på Toftegårds Plads og glanede. Men takket være mobiltelefonens opfindelse fik han et venligt spark et vist sted, så vi blev kun 10 minutter forsinkede ved ankomsten til Arresø´s flotteste rutebåd.

Så kløvedes bølgerne, som dog var meget små og vi glædede os over det fristed vore alt for få ferskvandsfugle har her. Fuglene havde stillet sig i fotopositur, og der var skam også kikkerter til rådighed.

Søluften havde skærpet appetitten, men det kunne ikke ryste "Lynæs Skipperstue", der serverede efter princippet "og så bar de mer´ind" - både fast og flydende. Bagefter kaffe uden for med udsigt til en skov af lystsejlermaster.

Ja, Danmark er et dejligt land - endnu!

Halvvejs til København ad dejlige Margueritveje begyndte det så småt at regne - sådan nærmest for at bekræfte os i hvor utrolig heldige, vi havde været i tesen om, "at når englene rejser ud, så smiler Vorherre" - men nu rejste vi jo hjem.

Tak for en skøn dag - både til bestyrelserne og vejrguderne.

I.M.
2400 Kbh. NV

Irrigation

Bemærkninger til artiklen "Irrigation af colon hos colostomiopererede" Copa-blad 4/97, side 4.

Den mere indgående behandling af emnet end i de sædvanlige vejledninger sker med anvendelse af mange lægefaglige ord, hvis betydning ikke er alment kendt.

Af sådanne ord forekommer flere end 25, det er besværligt for os ikke-fagfolk at finde betydningen af. En oversættelse burde vel være bragt sammen med artiklen.

Det er vanskeligt at få alt væsentligt med i en kort fremstilling og nogle spørgsmål kan ikke besvares entydigt. Det gælder eksempelvis den indførte vandmængde, der angives til normalt ca. 3/4 liter. Erfaringsmæssigt skal der ofte mere til for at komme i gang, op til flere liter, i hvert fald når man er gammel.

Måske beror det på, at vandet hurtigt absorberes af tarmen, da vi ældre ofte har et vædskeunderskud, fordi vi drikker for lidt vand. I den henseende må fænomenet osmose vel betyde noget, men det omtales ikke i artiklen. Det gør til gengæld "hydroelektrolytisk", som det ikke er lykkedes at finde mening i (bortset fra, at vand ved elektrolyse som bekendt udvikler knaldluft!).

Et andet spørgsmål nævnes af E.J i et indlæg om bukser, side 12 i samme nummer. Nogle har muligvis erfaret, at for stramme bukser kan forstyrre irrigationsrytmen. Det kan vise sig ved, at skyldningen giver et ringe resultat, men få timer efter kommer der noget i posen. Skylles atter, gentager forløbet sig.

En læge forklarede, at der i tarmvæggen findes trykfølsomme celler der ved påvirkning sætter gang i peristaltikken, f.eks. ved vandtryk. Det er heller ikke omtalt i artiklen. På et stomiambulatorium mente man, at stramt tøj betød noget for irrigationen. Nye bukser med rigelig livvidde og seler fik dog irrigationen til at fungere normalt.

Copa-bladets læsere har et stort erfaringsmateriale, det vil være af værdi at få frem i COPA og at få systematiseret med sagkyndig bistand.

Oluf Jacobsen,
civilingeniør
Hørhavevej 72
8270 Højbjerg

Dansac InVent

Nu kan du i al stilhed koncen

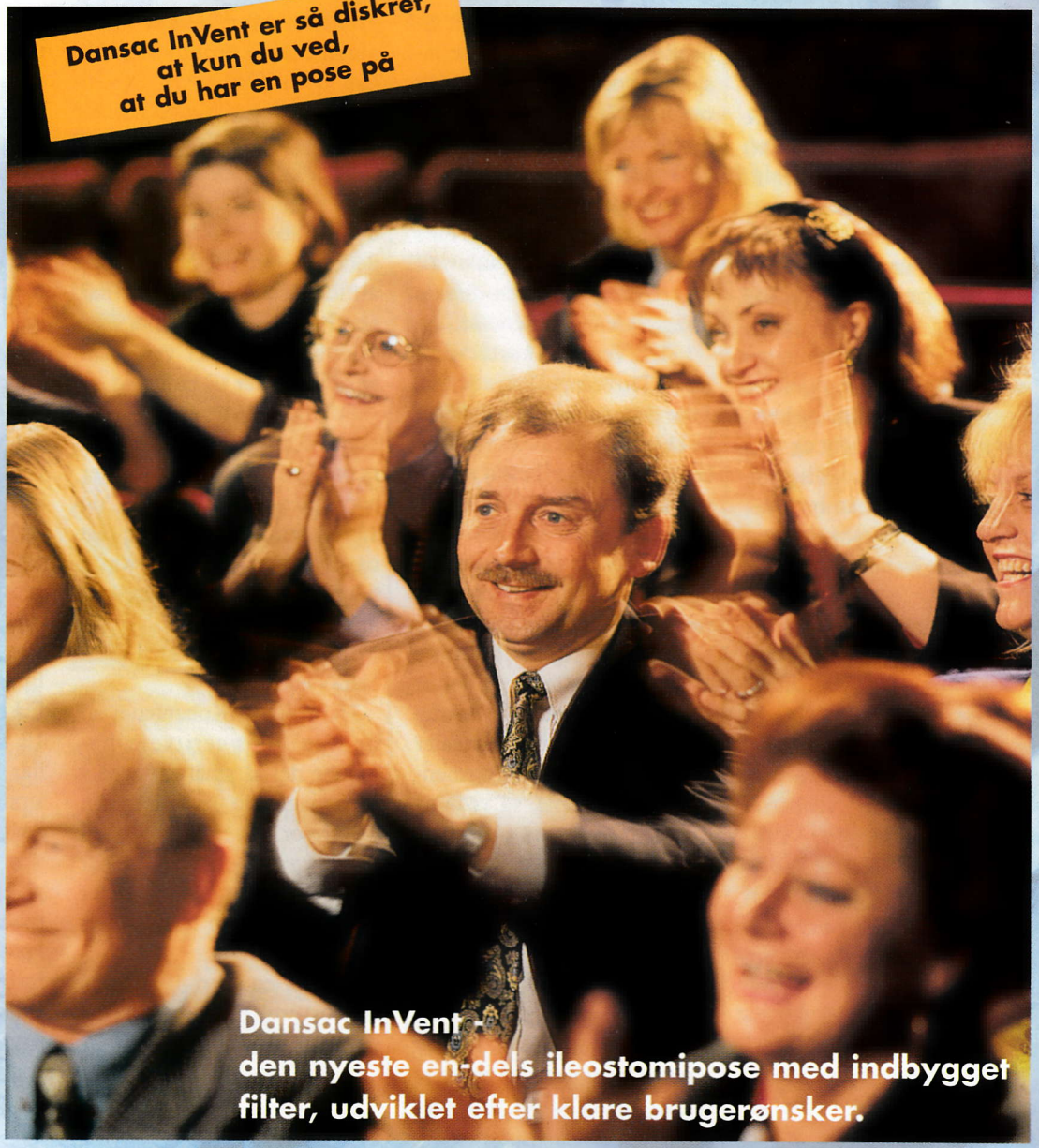

Dansac er ved utallige møder i patientforeningen for stomiopererede blevet opfordret til at fremstille en stomipose specielt designet til den ileostomiopererede.

Ønsket var en ileostomipose med indbygget filter, så det blev muligt for brugeren at få en bedre og roligere nattesøvn. Samtidig skulle posen tilpasses til højre side af kroppen, for at leve op til kravet om et design udelukkende til dig med ileostomi.

Resultatet blev Dansac InVent.

Et nyt filter, der både beskytter mod lugtgener og ballon-effekt

Med Dansac InVent behøver du som ileostomiopereret ikke længere bekymre dig om balloneffekt p.g.a. tarmgas. Avanceret teknologi har muliggjort udviklingen af et blødt og effektivt kulfilter til Dansac InVent.
En beskyttende membran forhindrer lækage gennem filteret, men tillader tarmgas at passere. Kulfilteret beskytter dig mod ubehagelige oplevelser forårsaget af lugt og vil samtidig imødegå ballondannelse. Dansac InVent har en helt speciel konstruktion, som sikrer, at kulfilteret ikke bliver fugtigt eller tilstoppes.

trere dig om flere sider af livet

Ileostomiposen, der giver dig tryghed, frihed og enestående komfort

Dansac InVent er forsynet med en utrolig blød og behagelig stofbeklædning på begge sider af posen. I kombination med en smidig og støjsvag 5-lags posefilm er Dansac InVent stort set lydløs, særdeles komfortabel og 100% lugttæt.

For første gang en ileostomipose tilpasset højre side af kroppen.
Det særlige asymmetriske design gør, at Dansac InVent er rummelig uden at være enorm.

Det nye, effektive filter beskytter mod tarmlugt og imødegår ballondannelse.

Den graduerede hudbeskyttelsesplade er rhombeformet. Det giver optimal klæbeevne ned i bøjefurerne.

Indbygget filter

Behagelig stofbeklædning

Bedre design

Dansac InVent giver din hud optimal beskyttelse

Hudbeskyttelsespladen på Dansac InVent er gradueret og kombinerer derved fleksibilitet og sikkerhed. Graduéringen betyder, at pladen er tykkest omkring stomien, hvor der er størst behov for beskyttelse, og tyndest ud mod kanten, så den er i stand til at følge enhver fold eller ujævnhed i huden .
Hudbeskyttelsespladen er naturligvis allergitestet, og dens hydrokolloide opbygning bevarer pladen intakt, og forhindrer at denne flyder ud.

Prøv Dansac InVent og mærk selv forskellene

Udfyld svarkortet eller ring på 48 46 50 00 og prøv selv den nye Dansac InVent.

dansac O

Dansac A/S, Lille Kongevej, 3480 Fredensborg

Dansac InVent svarkort

Skriv navn og fuldstændig adresse og få tilsendt en gratis prøve

Dansac InVent fås både med faste hulstørrelser fra 20-50 mm og som opklippelig fra 15-60 mm.
Kryds af her ved siden af for ønsket prøve.

Send svarkortet i lukket kuvert til:
Dansac Danmark
Lille Kongevej
3480 Fredensborg

▼ Kryds af for ønsket prøve		
	Hulstørrelse	REF
	Opklippelig: 15-60 mm	339-15
	20 mm	339-20
	25 mm	339-25
	30 mm	339-30
	35 mm	339-35
	40 mm	339-40
	45 mm	339-45
	50 mm	339-50

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

Telefon: _____

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

København/ Frederiksberg

Siden sidst

Den dejlige dyrehave

Fra sommerudflugten 18.juni

Som aftalt mødtes vi kl. 13 ved Klampenborg station. Der, ventede på os en flot hestevogn, som blev trukket af to dejlige og meget smukke ungarske skimlede heste, og naturligvis var der også en kusk med.

Så gik turen gennem den røde port til den lysegrønne dyrehave. Ved Peter Lieps Hus ventede vi på guiden, men hun kom aldrig. Gudskelov havde vi en dygtig kusk, som kunne fortælle meget om dyrehaven, bl.a. en hel del om skovens gamle træer og Eremitageslottet. Alt i alt blev det en skøn tur, og ikke at forglemme, så havde vejret vist sig fra sin rigtige side, idet solen skinnede fra en skyfri himmel. Det blev en køretid på næsten 1 1/2 time, så vi fik også set den dejlige dyrehave.

Herefter gik turen tilbage til 'Bakken, hvorefter vi gik frem til restaurant 'Bræddehytten'. Her skulle vi indtage vor frokost. Der ventede os en dejlig luksusanretning, som bestod af sild, fiskefilet, røget ål, rejer, fersk røget laks, mørbradbøf, ribbensteg, roastbeef samt brieost med vindruer. Efter alt dette kunne alle helt sikkert blive mætte. Vi hyggede os i flere timer, og sluttede så af med kaffe og kransekage.

Bagefter gik hver på egen hånd rundt på 'Bakken', hvor vejret stadigvæk var smukt. En afslutning på en, håber jeg, hyggelig sommerudflugt.

Grethe Nielsen
lokalformand

Foredrag

Fredag d. 26-9 kl. 14.00 kommer fru Gerda Iserhorst, som er kunstmaler og forfatter til bl.a. bogen 'Jeg hader støvletramp' og holder et spændende foredrag. Det bliver i Medborgerhuset 'Pilegården', Brønshøjvej 17, Brønshøj. Men vi mødes kl. 13.30.

Bankospil

Fredag d. 17-10 kl. 13.30 bliver der bankospil. Kom og prøv lykke. Dette forgår også i 'Pilegården'.

Foredrag

Fredag d. 14-11 kl. 13.30 vil vi forsøge at få en foredragsholder, som kan fortælle om 'alternativ behandling'. Også det i 'Pilegården'. OBS: Vær opmærksom på, at denne mødedag er en fredag, da vi ikke har kunnet få den sædvanlige lørdag.

Julehygge

Lørdag d. 6-12 kl. 13.00 holder vi vor årlige julehygge. Det er måske lidt tidligt at nævne jul, men sæt et kryds i jeres kalender. I næste blad vil vi skrive om dette emne. Som sædvanlig skal det foregå i Medborgerhuset 'Pilegården', Brønshøjvej 17, Brønshøj.

Grethe Nielsen
lokalformand

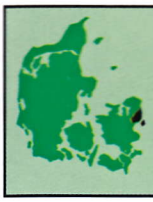

Københavns amt

Siden sidst

COPA Kbh.'s amt afholdt skovtur den 15.juni. Bussen afhentede 18 glade medlemmer ved Valby Medborgerhus kl. 9.30, og noget nyt, havde vi opsamling ved Skovlunde Station; her stod 12 glade medlemmer. Da alle havde hilst på hverandre, startede vi mod Frederiksværk. Undervejs i bussen, var der konkurrence; den bestod i et skema med 5 spørgsmål om COPA og 5 om Danmark, der var 4 fine præmier, så medlemmerne havde meget morskab ud af dette. Vi landede kl. 11.00 ved Frederiksværk Turistbureau. Her skulle vi ordne toilette, for kl. 11.30 skal vi en tur på Arresø med båden Frederikke i en times tid. Vejret var fint - solskin og varmt. Skipper fortalte om Arresø's historie og om fuglelivet på søen. Meget fin tur. Da vi kom på land holdt vores bus, for at køre os til Skipperstuen ved Lynæs lystbåde havn, hvor vi skal have en frokostplatte.

Båden 'Frederikke' klar til afgang

Efter frokosten flyttede vi ud på den åbne terrasse, stadig fint sommervejr. Her fik vi serveret kaffe - den gav foreningen, tak for det. Nu skulle vi se hvem der kunne svare på spørgsmålene. Ingen klarede alle 10, men vi kom af med præmierne.

Medlemmerne hyggede sig og snakkede. Nogle gik en tur for at se de flotte både i havnen.

Klokken 16.15 går turen atter hjemad, efter en pragtfuld dag med solskin og glade mennesker. Da vi atter nåede Skovlunde, regnede det, så den dag var timet godt.

Svend Åge Jakobsen

COPA-medlemmer får kaffe i Lynæs Lystbådehavn

'VÆR SAMMEN MED'

Program både til regn og sol

Mødetid/-sted:
Charlottenlund Station
20. sept. kl. 13.00

Lørdag d.20-9 går turen til Charlottenlund Slotspark. Vi går en lang tur i parken og nyder sensommerens sidste solstråler og hvis vi har lyst, gå ud til Charlottenlund Fort. Hvis det regner, går vi på Danmarks Akvarium.

Uanset om solen skinner eller det regner, mødes vi på Charlottenlund Station kl. 13.00, og du/I er meget velkommen til at tage familien og venner med.

Hvis der er nogle spørgsmål kan du ringe til Marianne Hemmingsen på tlf. 45 83 52 58.

'VÆR SAMMEN MED'

Tag med i svømmehal

Mødetid/-sted:
Herlev Badet
22. okt. kl. 19.00

Har du svært ved at gå i svømmehallen som alene posedame/-mand, eller kan du bare godt lide at svømme, så er her et tilbud til dig.'Hop ud på det dybe' med andre posedamer/-mænd hvor du ikke vil være alene om at se "anderledes" ud, men hvor der er andre til at støtte dig.Det er onsdag den 22-10 kl. 19.00 i Herlev Badet som ligger på Krogestykket. Bus 151 fra Herlev Station kører næsten til døren. Tag evt. familien og venner med og få nogle hyggelige timer sammen.

Er der nogle spørgsmål kan du ringe til Carina Christiansen tlf. 44 91 61 99.

Marianne Hemmingsen

Kirstine Hardam

Vi har altid førende produkter på lager!

Coloplast
dansac®
HOLLISTER
ConvaTec
biotrol pharma

- når det gælder:
Stomi-artikler
Sårbehandlingsbandager
Inkontinens-produkter

Kirstine Hardam
fra 4/97 side 19

Vi løser hver opgave individuelt og giver os altid god tid, så netop du får den løsning, der er bedst for dig!

Permanent udstilling af alle produkter

Kontortid hver dag fra:
kl. 8.30 - 16.00 på
tlf. 97 42 32 33

- Portofri levering fra dag til dag.
- Ingen ekspeditions-omkostninger.
- Ingen grænse for mindste leverance.
- Fordelagtige priser
- Konsulentbistand

Kirstine Hardam

Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro
Tlf. 97 42 32 33 . Fax 97 42 80 14

A/S GRAFISK CENTRUM . HERNING

Frederiksborg amt

Møde, hvor der bliver fortalt om: jordstråler

I skrivende stund stråler solen fra en skyfri himmel, og det er meget varmt - rigtigt sommervejr. Men vi må erkende, at sommeren går stærkt på hæld, og for de fleste er hverdagen nok begyndt igen. Bestyrelsen håber alle vore medlemmer har haft en rigtig god sommer.

Med efterårets komme begynder vores medlemsaktiviteter også igen. Den 20. september fra kl. 14 til 17 er der møde om jordstråler. Inge-Lise Sørensen har været så venlig at stille lokaler til rådighed for foreningen. Er man interesseret i at deltage er adresse: Inge-Lise Sørensen, Sundtoldvej 8C, 3000 Helsingør.

Tilmelding senest den 16. september til:

Bent Larsen
Emil Noldesvej 22
3000 Helsingør
Tlf.: 49 22 06 16
eller
Jørgen Wissing
Holmegårdsparken 3, st. tv.
2980 Kokkedal
Tlf.: 49 14 77 47

Begge bedst mellem kl. 17.00 og 18.00.

Omvisning hos Kirudan

Torsdag den 16. september kl. 17.00 og 18.00 er der omvisning hos Kirudan, som forhandler stomiprodukter.

Adressen er: Kirudan A/S, Nyholms Alle 30, 2610 Rødovre.

Tilmelding senest den 1. oktober til Bent Larsen eller Jørgen Wissing.

Kørselsvejledning til Kirudan: Hvis man ikke er selvtransporterende, kan man anvende busrute 500S som kører fra Ballerup Station til Glostrup og skifte til busnummer 123, som standser på Roskildevej lige ud for Nyholms Alle (ca. 5 minutters gang).

Alternativ: S-tog fra Ballerup Station til Husum Station, derefter busrute 200S, der kører ad Tårnvej og standser ved Rødager Alle (ca. 10 minutters gang).

Julemøde

Julemødet bliver i år den 29. november - sæt venligst allerede nu kryds i kalenderen.

P.b.v.
Gisela Schjøtt

Lolland / Falster

Siden sidst

Søndag 29. juni - mødtes en del medlemmer til den årlige tur med madkurven - op ved 'Middelaldercentret', Sundby L. Vejret var flot hele dagen. Rundgangen var helt i top. Foreningen havde alle tiders guide med, Anne Christiansen, Sakskøbing. Anne vidste simpelt hen alt. Har selv været med til at opbygge 'Middelaldercentret'. Alle de arbejdende værksteder blev besøgt. Alle dem der arbejder på centret, havde dragter på, som de så ud i middelalderen. De historier fik vi også fortalt. Ridderturneringen startede kl. 14. Dragterne var store og flotte. Hestene var også klædt på. Når ridderne havde alt deres udstyr på, vejede de ca. 40 kg mere. Men ridder Svane kæmpede bravt og vandt kampen. 'Bliden' blev affyret et par gange. Et imponerende bygningsværk, tiggersken kom også med mange gode spørgsmål. Det var en herlig dag der nemt tåler gentagelse.

P.S. Kommer i til 'Middelaldercentret, så kig ind i kroen, den er helt speciel. Alt er lavet som det var dengang. Meget flot udsmykning.

Kommende aktiviteter

Løvfaldstur

Nu er den største hede for denne sommer snart overstået, feriegæsterne sendt hjem, skolerne er startet igen, det hele er som det plejer, nu skal foreningen starte op igen med efterårets aktiviteter.

Lige et sidste opråb om løvfaldsturen 20. september. Har i lyst til at deltage, så skynd jer at ringe til bestyrelsen om tilmelding. Man kan godt medbringe madkurven på turen. Mødestederne står på den tilsendte indbydelse.

Møde på Højmølle Kro

lørdag 25. oktober kl. 14.00, mødes vi på Højmølle Kro. Leif Stryhn vil vise sine lysbilleder og fortælle om oplevelserne på sin rejse til Litauen. Tilmelding/samkørsel, ring til bestyrelsen, bedst om aftenen.

Julekomsammen

30. november kl. 14.00, julekomsammen på Majbølle gl. skole (Motel). Julen synges ind, bankospil om de pakker som medlemmerne selv medbringer, kaffe med kage. Og en god snak. Tilmelding/samkørsel, ring til bestyrelsen inden 20. november.

P.b.v.
Marianne Andersen

Nordjyllands amt

Syng sammen aften i Hjørring

Som tidligere omtalt i Copa-bladet afholder stomiforeningen COPA, Nordjyllands amt, et arrangement i Hjørring.

Tid.: Onsdag 24. september kl. 19.30
Sted: Restaurant 'Svanelunden, Svanelunden 6, Hjørring.
Tlf. : 98 91 00 77.

Det bliver en aften hvor vi synger sammen med forstanderpar Anna og Tim Nielsen, Hjørring.

Du kan glæde dig til at synge årstidens sange sammen med det lokale forstanderpar.

COPA er vært ved et kaffebord. Alle er meget velkomne. Tag gerne et familiemedlem, en nabo og/eller en ven/veninde med.

Tilmelding: Senest den 21. september.

Husk venligst at tilmelde antal personer til et bestyrelsesmedlem. Er der interesse og opbakning for arrangementet i Hjørring, så mød op. Der planlægges et nyt arrangement i november.

Hyggeklubben

Siden sidst: Fredag den 13. juni havde Hyggeklubben arrangeret en tur til urtehaven i Nørresundby. Der var 10 der trods regnvejret mødte op. Vi fik en fin og saglig rundvisning i haven. Bagefter drak vi kaffe i en lille pavillon i haven. Tak fordi I mødte op!

med venlig hilsen
Solveig og Verner

Kommende møder, første fredag i hver måned: Vi er startet i Huset, Hasserisgade 10, Aalborg, fredag d. 5. september kl. 14-17.

Vi mødes den første fredag i hver måned, næste gang den 3. oktober - herefter 7. november. Vi vil få besøg af personer udefra. Nye invitationer er under overvejelse. Mød frem og giv din mening tilkende om 'fredagsmødernes' indhold.

Flemming Jacobsen

Næstved

Rådgivere:

Jytte Aarøe
Ny Vordingborgvej 67
4771 Kalvehave
Tlf.: 53 78 80 78.

Christina Hartmann (J-pouch)
Vejløvej 108A, Vejløgården
4700 Næstved
Tlf.: 53 80 06 64.

Sådan skal det bare gøres..

Næstved Kommune fortjener ros for den orientering, som kommunens borgere har fået omkring hjælp til stomiprodukter i henhold til bistandslovens §58. Kommunen havde indkaldt undertegnede til et møde, hvor vi drøftede oplægget til den orientering, man vil sende ud til brugerne af stomihjælpemidler. Der var en god atmosfære under mødet, og der blev lyttet til mine kommentarer, hvilket klart fremgår af det færdige produkt, som jeg fik sendt til orientering.

Den udsendte orientering er holdt i et klart og let forståeligt sprog. Der er mange gode ting med. Bl.a. dækkes midler til afhjælpning af hudproblemer. Brugerne får også tilsendt en fakturakopi over deres køb, så man kan se, hvad tingene koster. Der er frit leverandørvalg, ønsker man at skifte leverandør, kontakter man blot kommunen for en ny bevilling.

Ambulatoriet på Næstved Centralsygehus omtales, og endelig nævnes det, at stomiforeningen COPA er parat til at give støtte.

Sidst i skrivelsen er der adresser og telefonnumre på Næstved Centralsygehus, Inge-Lise Sørensen ApS, samt COPA, Næstved Lokalforening.

Det var sommerens glade nyhed fra Næstved Kommune - et godt eksempel til efterfølgelse!

Merete Møller, formand

Medlemsmøde i Vordingborg lørdag d. 18.oktober

Så er der mulighed for at sætte både duft og kulør på det tilstundende efterår! Inger Bøjtrup kommer til Langedvej 12 og viser mange spændende produkter. Der er noget for enhver smag - shampoo, fugtighedscreme, barbersprit (nudansk: after shave) o.s.v. - og man kan købe eller bestille til senere levering. Det er ikke for tidligt at begynde at tænke på

IL

INGE - LISE SØRENSEN ApS

SPECIALISTER I SYGEPLEJEARTIKLER

STOMI • KOMPRESSIONSSTRØMPER • BRYSTPROTESER
SÅRBEHANDLING • BANDAGER • INKONTINENSPRODUKTER

- Rådgivning ved specialuddannede sygeplejersker
- Individuel tilpasning i eget hjem
- Levering fra dag til dag
- Intet ekspeditionsgebyr
- Fragtfri levering
- Salg til private

Sundtoldvej 8C • 3000 Helsingør • Tlf. 49 21 00 44 • Fax 49 21 02 57

julegaverne, så grib chancen allerede nu!

Grethes Bageri står for kaffebordet, hvor lækkerierne som sædvanlig kan erhverves for 20,- kr pr. deltager.

Sidste frist for tilmelding er *mandag d. 13.oktober* til Grethe Christensen på telefon 53 77 24 01. Bestyrelsen går som regel neglebidende omkring og venter spændt. Er der ingen, der har meldt sig til endnu? Kommer der overhovedet nogen? Kære medlemmer! - Bryd reglen med at vente til *sidste* dag og snup telefonen, så snart bladet er læst. Det vil give glæden og pænere negle til bestyrelsen - altså: *Ring til Grethe i god tid!* Vi glæder os meget til at se jer i Vordingborg d. 18. oktober!

P.b.v.
Merete Møller, formand

Ribe amt

Ændring af dato for medlemsmøde

I Copa-bladet for juli/august blev der meddelt, at der var gjort forberedelser til medlemsmøde den 23. oktober.

Datoen for medlemsmødet er nu fastsat til tirsdag den 25. november over emnet "Er der en sammenhæng mellem knogleskørhed og det at være stomiopereret". Overlæge Otto Grove, Varde Sygehus, der er specialist indenfor området vil fortælle. Bestyrelsen håber mange vil møde op, - emnet er jo ikke helt uaktuelt for medlemmer.

Der vil som sædvanlig blive udsendt direkte indbydelse til medlemmerne. *P.b.v.*
Hans Jensen

Roskilde amt

Siden sidst

Lørdag den 7. juni var dagen hvor den årlige sommerudflugt gik til Aldershvile Slotspavillon ved Bagsværd Sø. Der blev serveret en frokostplatte med både store og små glas til. Herefter havde vi god tid til at nyde den skønne natur omkring søen. Så var det blevet kaffetid inden turen atter gik hjemad. Igen i år var vejret med os.

Generalforsamling

Husk den ordinære generalforsamling mandag den 27. oktober kl. 19.00 på Møllebo i Køge. *P.b.v. Erik*

COPA, Roskilde amt, har været på sommerudflugt til Aldershvile Slotspavillon, Bagsværd.

Sønderjyllands amt

Offentlige møder

Mandag d. 15. september på Folkehjemmet i Aabenraa kl. 19.00. med Søren Kasper Buch om jorden rundt på tommelfinger og Flemming Lejbølle, landsformand vil fortælle og vi skal også synge. Konsulent Ulla Andersen, Firma Coloplast vil vise det nyeste indenfor stomihjælpemidler.

Mandag d. 10. november på Aabenraa sygehus kl. 19.00 i mødelokale 1. med Leif Sejrup, Audiodan Høreteknik, Gråsten. Afdelingssygeplejerske Mette Michelsen vil besvare spørgsmål. En konsulent fra firma Hollister vil vise det nyeste indefor stomihjælpemidler.

Tilmelding til begge arrangementer ønskelig, men ikke nødvendig, til Annelise Hede tlf. 74 52 00 91. *P.b.v.*
Sven Kjærsgaard Jensen

Århus amt

Hyggeklubben i Århus

Sommerferien er forbi. Og man kan vel roligt sige, at alle har haft sol og varme i ferien. Husk hyggeklubben på Langenæs Handicap Center er åben om onsdagen. I lige uger fra kl. 14.00 - 16.30. De næste gange er følgende datoer: 17.sept., 1. okt., 15. okt. og 30. okt. samt 12.nov. og 26. nov.

Åbent hus på Langenæs Allé 21, Århus
19. - 21. september

I weekenden den 19. - 21. september vil der være mulighed for at komme ud at se Langenæs HandicapCenter. De forskellige patientforeninger vil i denne weekend være til stede med en person som kan give vejledning og information om netop deres patientforening. Derudover vil der være forskellige aktiviteter. Det vil være muligt at købe en kop kaffe, te og øl/vand.

Åbningstider:
Fredag den 19. sept.
kl. 12.30 - 17.00
Lørdag den 20. sept.
kl. 10.00 - 17.00
Søndag den 21. sept.
kl. 10.00 - 16.00.

Programmet bliver bl.a. følgende:

Fredag den 19. september

Kl. 12.30 åbning af arrangementet. Kl. 14.00 foredrag 'Sig goddag til en klovn' ved sognepræst Ejvind Nielsen, Ravnsbjerg Kirke.

Lørdag den 20.sept.

Kost og vitamintest ved biopat Kirsten Nygaard Sørensen; høretest, blodtryksmåling og akupunktur ved akupunktør Irene Rønnow m.m. Derudover kommer Richard Ragnvald for at underholde kl. 14.00 og 16.00.

Søndag den 21. sept.

Indslag fra medlemmerne af Langenæs HandicapCenter og kl. 13.00 underholdning med countrysangeren Anni Filt.

Billetter (gratis) til foredrag og underholdning kan hentes på Langenæs Allé 21, Århus C. Test koster 10 - 20 kr.

Alle er velkommen til at komme til åbent hus arrangementet i Langenæs HandicapCenter.

Hyggeklub i Randers

I sidste Copa-blad stod lidt om at starte en lille hyggeklub i Randers. Det skal være helt uforpligtende at komme her. Der vil være kaffe/te og en småkage til de der møder op. En fra COPA vil være tilstede. I Randers vil det være Anne Marie Malling Olesen. Og Anne Marie skal nok tage godt imod dig/jer. Hvornår vil hun så give kaffe? Den 14. og 28. november er kaffen klar til jer på denne adresse: Fritidscentret, Vestergade 15, lokale 12, 8900 Randers.

I bestyrelsen har vi planer for at holde et medlemsmøde i Randers sidst i november. Mere om dette i næste Copablad.

Husk, at du/I er altid velkommen til vores åbningstider, både når der er rådgivning og kaffeklub. Vi er til for jer, og små problemer løses hurtigt, når man får talt med en, der forstår ens problem. Blot skal du huske: Økonomiske problemer bedes klaret med din bank.

P.b.v.
Henning Granslev

Et ønske bliver til virkelighed

Århus lokalafdeling vil gerne takke for støtte til at kunne deltage i I.O.A. Verdenskongressen i Calgary, Canada i juni måned. Tak til Dansac, Danmark - Lions Klubben i Kolt/Hasselager og Morgenavisen Jyllands-Posten's Fond.

Uden økonomisk støtte ville det være helt umuligt for en lokalafdeling at deltage i I.O.A Verdenskongres.

Jeg har i de sidste år haft et stort ønske om at komme med til en verdenskongres. Selvfølgelig gjorde det ikke noget at denne kongres ville finde sted langt her fra Danmark. Da jeg i foråret 1996 læst om I.O.A. kongressen i Calgary og at temaet ville være 'Working together' ønskede jeg mere og mere at kunne deltage i denne kongres.

Men hvad gør man så. Lokalafdelingens kasse havde selvsagt ikke økonomi hertil. Min familie skulle vel heller ikke lide under, at jeg ønskede at komme til en verdenskongres for stomiforeninger. Det er jo rimeligt nok. Hvad ville de få ud af dette? - "Mor og jeg (datter) har passet hus og have, og far har bare haft det helt fint i Canada, han sendte dog to postkort".

Jeg tænkte meget og ønsket var stort. Ved en konference talte jeg med stomisygeplejerske Kirsten Bach om mit ønske. Og hun gav lige et skub til at komme videre. Jeg skulle bare se at komme igang med at sende ansøgninger til diverse fonde og firmaer. Tak for hjælpen Kirsten.

Der blev sendt en del breve fra Kolt. Allerede næste dag kom den første tilbagemelding med et positiv svar. Det var jo dejligt. Men i lang tid skete der ikke mere end - "tak for brevet, men desværre"..... Nu var der kun en måned tilbage inden kongressen ville finde sted.

Miraklernes tid er jo ikke forbi. En dag talte jeg med vores VVS-mand om mit problem og ønske. Han er medlem af Lions Klubben her i Kolt. Skynd dig at ringe til vores kasserer, og sig at du er ved at skrive en ansøgning til os. Det hjalp. Tre dage efter ringede telefonen, og en venlig stemme fortalte, "vi her i Lions synes du skal til Canada". Samme aften endnu en god besked i telefonen, et bestyrelsesmedlem fra Jyllands-Postens Fond fortalte, at de ville støtte min tur til Canada. Det var virkelig en god dag. Og - nu - kunne jeg godt begynde at læse i bogen 'Turen går til Canada'.

Det var meget spændende at være med til verdenskongressen. I Canada var der 400 deltagere fra 34 lande. Der var tid til at tale med mange fremmede personer fra mange lande. Jeg fik selvfølgelig talt meget engelsk og en del tysk, men jeg skulle også lige prøve lidt

'Rødfrakker' ved åbningsceremonien, Verdenskongres for stomiopererede, Canada 1997.

spansk (der var jo mange med fra sydamerika). Det blev nu ikke de helt lange sætninger. Engelsk er lettere at tale og forstå.

Under kongressen var der mulighed for at høre om mange forskellige ting, såsom hvor langt man er kommet i de forskellige lande m.h.t. operartionsmetoder, hvem betaler udgifterne til poser, hvad kan man få af hjælpemidler i de forskellige lande og m.m.m.

Der var selvfølgelig tid til socialt samvær om aftenen. Der var åbningsceremoni, festmiddag på et meget ele-

KAREN BLOK *Specialcenter*

Forhandling og individuel rådgivning om korrekt valg og anvendelse af hjælpemidler til mennesker der

- er STOMIOPERERede
- er brystopererede
- har ufrivillig vandladning
- har behov for støttestrømper
- brokbælter efter mål
- overtræksposer efter ønske

Forsendelse og rådgivning er gratis

Kontakt sygeplejerske/konsulent
Karen Blok

KAREN BLOK *Specialcenter*
Gammel Havn 1 - 7100 Vejle - Tlf: 75 84 00 22 - Fax: 75 84 03 22

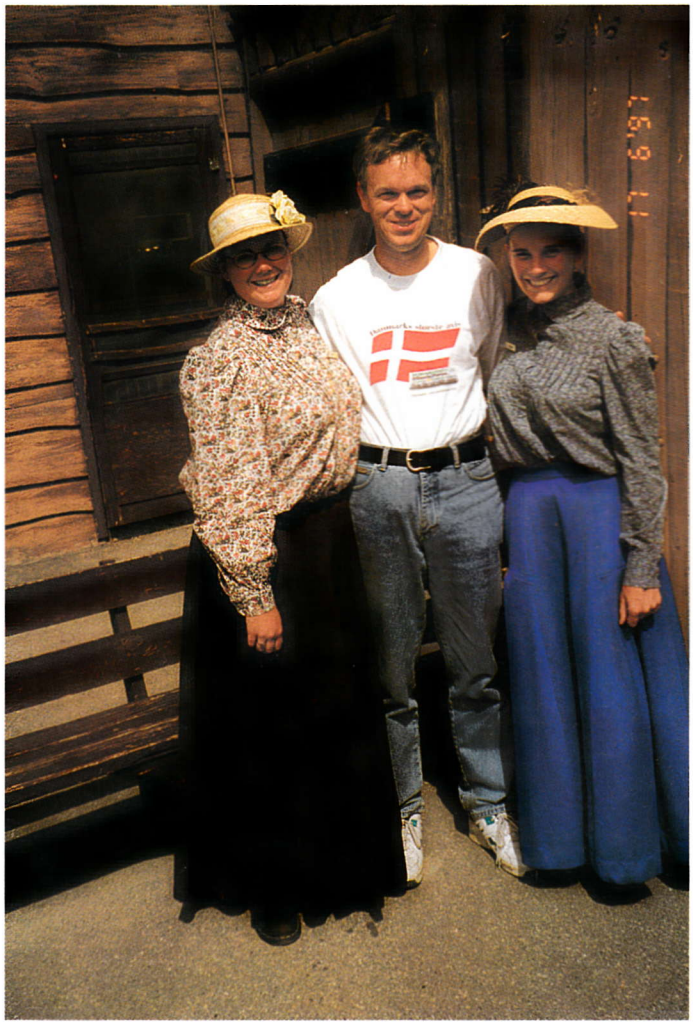

Henning Granslev med 'nybyggerkoner' i Heritage Park syd for Calgary.Det største frilandsmuseum i Canada. Over 1000 bygninger giver her et livagtigt indtyk af en lille præieby anno 1915.

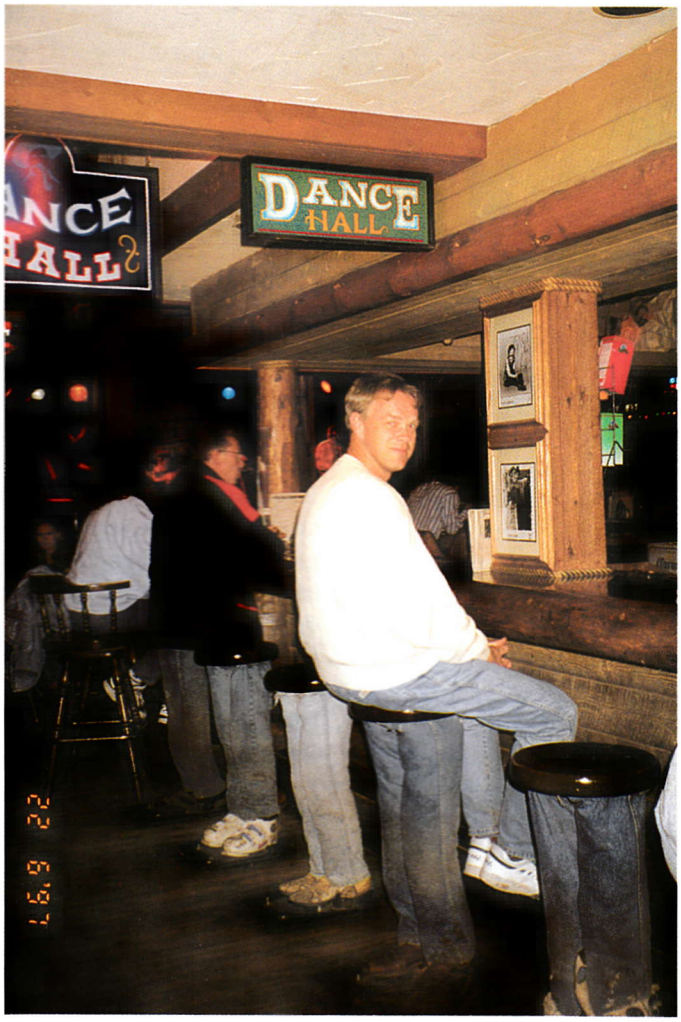

Det er ganske godt med et par ekstra ben, når man nu har gået på opdagelse hele dagen. To af benene er fra Danmark. Disse barstole står i en cowboy restaurant i byen Bannf.

gant hotel, et stort grillparty ude på en ranch og til sidst afskedsmiddag.

Efter kongressen tog vi på sightseeing i Calgary. Herefter kørte jeg sammen med Flemming Lejbølle og Arne Nielsen i bil fra Calgary mod vest over Rocky Mountain gennem nationalparkerne Banff og Jasper. Vi fik set en pragtfuld natur, kørte i slud en morgen, der var kun 2 grader. Vi så bjerge, sne, en stor gletscher, vandfald og mange, meget lange togstammer. Enorme landbrug kørte vi forbi. Ja man kan blive ved at skrive og berette. F.eks. om jordegern, de er næsten alle steder, der er græs, selv helt tæt ved vejene.

Man kunne bare stille en pose jordnødder på jorden, og så blot vente 10-15 sekunder. Så kom de små søde egern for at spise fra posen med jordnødder.

Vi nåede også en smuttur til Vancouver Island. Medens vi ventede på færgen, kom der en venlig herre hen til os for at tale lidt. Vi fortalte om vores ønsker m.h.t. seværdigheder som vi ønskede at se. Han rystede på hovedet og grinede. Han sagde: -"Kære venner, øen er større end Danmark, I skal være glade for at se Victoria og kæmpetræerne nord for Vanaimo, så kan I ikke nå mere. Det måtte vi så nøjes med, men det var også en stor oplevelse. Alting får en ende. Vi kørte/sejlede tilbage til Vancouver for at aflevere bilen i lufthavnen. Flmming og Arne skulle hjem, jeg havde en dag mere i Canada.

Da Vancouver er en meget stor by, ville jeg ikke bruge tid på at finde et hotel. Det kunne Informationen i Lufthavnen vel gøre. Det kunne de også, og til hvilken pris. Det måtte da være et fint sted, tænkte jeg. På vej i bussen til hotellet fortalte min sidedame, det er det bedste hotel i Vancouver du har valgt. Tak for oplysningen!

Vel ankommet til hotellet henvendte jeg mig i receptionen og spurgte om der var et ledigt rum godt oppe i højden, husk på - jeg kom jo fra flade Danmark. Det var der på 29. etage, det var en hel suite; da jeg låste op, troede jeg, at jeg var gået forkert, her var jo alt for meget plads til en person. Det blev til en uforglemmelig dag/nat i Vancouver. jeg nåede at se Stanley Park, Canada Palace og byen set oppe fra Harbour Centre Tower.

Da det er umuligt at blive færdig med at fortælle om Canada, vil jeg slutte med dette: Canada er et meget stort land og utroligt smukt. Der er venlige og hjælpsomme mennesker overalt, der er rent og trygt i byerne, vejene er helt i top, her er ikke bilkøer, men billig benzin. Jeg håber at komme til Canada igen, men sammen med min kone og datter, der er trætte af at høre på når jeg fortæller om turen. Jeg bliver jo aldrig færdig. Så lad dog også dem opleve at komme til Canada. Jeg skal nok vise vej.

Endnu engang tusind tak for økonomisk støtte til denne uforglemmelige tur.

Henning Granslev

Gaver

Perioden 1/6-15/7 1997

Henry Aage Larsen..... 100,00 kr
Christian Hansen..... 100,00 kr
Edvin Jeppesen..... 50,00 kr
Svend Jenfeldt..... 50,00 kr
Helge K.B. Hansen..... 50,00 kr
Inge Lillian Madsen..... 100,00 kr
Jens Jensen..... 50,00 kr

COPA takker på det hjerteligste

STOMAHESIVE 25 års jubilæums lodtrækning

10 vindere af sommergaver:

Lotte Andersen
Brovænget 10
2830 Virum

Lissie Brock-Madsen
Chr. Rasmussens Vej 5, 1.th.
3000 Helsingør

Benny Clausen
Hans Jacobsvej 1
6760 Ribe

Sven Kjærsgaard Jensen
Møllehaven 2A
6430 Nordborg

Astrid Larsen
Øverødvej 83, A, 1.
2840 Holte

Verner Dam Madsen
Værebrovej 54-3, lej. 1
2880 Bagsværd

Hanne Olsen
Kirsebærvej 10
4690 Haslev

Eva Petersen
Østervangen 32
Onsbjerg
8305 Tranebjerg, Samsø

Hans Petersen
Lyngby Hovedgade 110, 3.th.
2800 Lyngby

Gerda Westh
Bredgade 4
Sandvig
3770 Allinge

Vinderne vil endvidere få direkte besked.

Forældre-gruppen

HUSK: BØRNECOPAs FAMILIEWEEKEND

Sidste tilmeldingsfrist fredag d. 19. september.

Pris for hele weekenden incl. forplejning kun 200,- kr. pr. person uanset alder.

Ja tak, vi vil meget gerne deltage i familieweekenden i dagene fra d. 10. - 12. oktober 1997 på Vejle Center Hotel.

Barnets for- og efternavn _____

Diagnose _____

Født dag/mdr/år _____ Stomitype: Colo-____ Ileo-____ Uro-____ ikke stomi____

Mors navn _____ Fars navn _____

Søskende Navn _____ Født dag/mdr/år _____
Navn _____ Født dag/mdr/år _____
Navn _____ Født dag/mdr/år _____

Adresse _____ Postnr./By _____

Tlf.nr.: _____ Hotelværelse: Ryger ____ Ikke ryger _____

Send tilmeldingen til COPAs sekretariat, Odinsvej 5, 4100 Ringsted. Først i oktober vil I få tilsendt program, kørselsvejledning og deltagerliste.

Ungdomsgruppen

Sex og samliv's kursus

Munkebjerg Hotel, 7. - 9. november

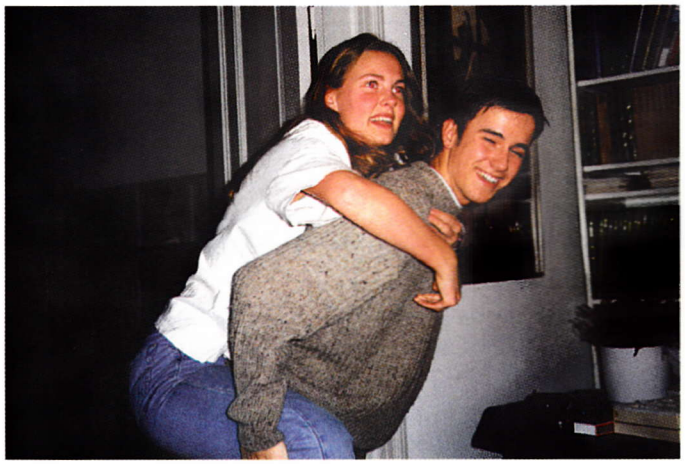

På grund af meget få tilmeldinger til det sex- og samlivskursus for ungdommen, der var planlagt sidst i august, måtte dette kursus aflyses.

Kurset forsøges i stedet afholdt fra 7. - 9. november
Kurset starter :
fredag 7/11 kl. 18.00
og slutter 9/11 kl. 15.00.

TILMELDING

Sex & Samliv's kursus; Munkebjerg Hotel, Vejle
7. - 9. november 1997
Tilmelding senest 1. oktober

Navn.....

COPA-medl.nr.....

Adresse.....

Postnr.....**By**.....

Tlf.....

Ønsker: ☐enkeltværelse ☐dobbeltværelse

OBS: Betaling først **efter** du har modtaget en opkrævning fra COPA.

Sendes i lukket kuvert til:
COPA, sekretariatet, Odinsvej 5, 4100 Ringsted.

Program

1. dag
kl. 18.00
Ankomst, indkvartering.
kl. 19.00
Middag.
kl. 20.30
Velkomst og introduktion til weekenden.
kl. 22.00
Socialt samvær.

2.dag
kl. 08.00
Morgenmad.
kl. 09.00
Udstilling af stomihjælpemidler, Coloplast.
kl. 10.00
Sexual- og kærlighedslivet, psykolog.
kl. 13.00
Frokost.
kl. 14.30
Gruppearbejde.
kl. 16.30
Opsamling af gruppearbejde.
kl. 17.30
Pause.
kl. 18.30
Middag og hyggeligt samvær.

3.dag
kl. 08.00
Morgenmad.
kl. 09.00
Seksual- og kærlighedslivet. Anatomi og fysiologi ved stomisygeplejerske Kirsten Bach.
kl. 13.00
Frokost.
kl. 14.00
Evaluering.
kl. 15.00
Afslutning og hjemrejse.

Munkebjerg Hotel

Munkebjerg Hotel ligger ca. 10 minutters kørsel fra Vejle i et pragtfuldt naturskønt område med udsigt over Vejle fjord. Hotellet har indendørs swimmingpool, sauna, motionsrum, billardstue samt kasino. Der er desuden levende musik hver aften.

Pris

Prisen for dette ophold - alt inkluderet - er rystende billigt, nemlig:
300 kr pro persona i et dobbeltværelse,
400 kr. pro persona i et enkeltværelse.

Tilmelding

Jeg håber på tilstrækkelig tilslutning denne gang. Mange har ytret ønske om at få dette tema - sex og samliv - belyst. Jeg tror vi får en uforglemmelig oplevelse, som alle vil få personlig glæde af.

Tilmeldingsfristen for dette ophold er 1/10.
Skynd jer at tilmelde jer hurtigt!

Yderligere oplysning

Har du spørgsmål kan du kontakte
Charlote Rønneberg
tlf. 86 41 89 26
eller
Michal Jensen
tlf.: 45 85 28 87.

Med venlig hilsen
Charlotte Rønneberg

Mødekalender

medio sept. - medio nov.

Har du aktiviteter, du ønsker omtalt i den gule mødekalender, så skriv til COPA.

10-9 kl. 16.00-19.00 Langenæs Allé 21, Århus.
Rådgivning. Vitamintest.
Århus amt

10-09 kl. 17.00-19.00 Sygehuset Øresund, Helsingør.
Åbent hus. Rådgivning.
Frederiksborg amt

15-09 kl. 19.00 Folkehjemmet i Aabenraa.
Offefentligt møde m. Søren Kasper Buch.
Sønderjyllands amt

17-09 kl. 14.00 - 16.30 Langenæs Allé 21, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

24-09 kl. 19.30 Svanelunden, Svanelunden 6, Hjørring.
Syng sammen aften.
Nordjyllands amt

19.,20. og 21. - 9 Langenæs Allé 21, Århus.
Åbent hus. Diverse aktiviteter.
Århus amt

20-9 kl. 14.00 - 17.00 Ingelise Sørensen, Helsingør.
Møde. Foredrag om jordstråler.
Frederiksborg amt

20-09 kl. 08.00 Nakskov, Maribo, Sakskøøbing o.s.v.
Løvfaldstur. Madkurv
Lolland/Falster

26-9 kl. 13.30 Pilegården, Brønshøj.
Foredrag af Gerda Iserhorst.
København/Frederiksberg

1-10 kl. 14.00 - 16.30 Langenæs Allé 21, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

8-10 kl. 16.00 - 19.00 Langenæs Allé 21, Århus.
Rådgivning.
Århus amt

8-10 kl. 17.00 - 19.00 Sygehuset Øresund i Helsingør.
Åbent hus. Rådgivning.
Frederiksborg amt

9-10 kl. 19.00 Kirudan A/S.
Rundvisning.
Frederiksborg amt

15-10 kl. 1400 - 16.30 Langenæs Allé 21, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

17 - 10 kl. 13.30 Pilegården, Brønshøj..
Bankospil.
København/Frederiksberg

18 - 10 kl. 14.00 Langedvej 12, Vordingborg.
Medlemsmøde.
Næstved

25-10 kl. 14.00 Højmølle Kro.
Medlemsmøde med lysbilleder..
Lolland/Falster

27- 10 kl. 19.00 Møllebo - Køge.
Generalforsamling.
Roskilde amt

30 - 10 kl. 14.00 - 16.30 Langenæs Allé 21, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

10 - 11 kl. 19.00 Aabenraa Sygehus.
Offentligt møde med Leif Sejrup.
Sønderjyllands amt

12-11 kl. 17.00 - 19.00 Sygehuset Øresund i Helsingør.
Rådgivning og åbent hus.
Frederiksborg amt

12-11 kl. 14.00 - 16.30 Langenæs Allé 21, Århus.
Hyggeklub.
Århus amt

12 - 11 kl. 16.00 - 19.00 Langenæs Allé 21, Århus.
Rådgivning.
Århus amt

14-11 kl. 13.30 Pilegården, Brønshøj.
Foredrag.
København/Frederiksberg

14-11 kl. 13.00 - 16.00 Fritidscentret, Vestergade 15, Randers.
Hyggeklub.
Århus amt

Dead-line for indlevering til næste Copa-blad: 10. oktober.

Næste Copa-blad udkommer 10.november. Mødekalenderen i dette blad dækker perioden medio nov. 97 - medio jan. 98

LOKALFORENINGER / GRUPPER / KLUBBER

De anførte træffetider er kun vejledende

København / Frederiksberg
Grethe Nielsen
Enigheds-Allé 17
2700 Brønshøj
Tlf.: 38 28 03 82
Kontaktperson:
Lilly Breiding
Emdrupvænge 80
2100 Kbh. Ø
Tlf.: 39 29 24 61 (bedst efter kl. 17.00)

Københavns amt
Marianne Hemmingsen *)
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 45 83 52 58
Kontaktperson:
Carina Christiansen, Sønderlundsvej 21, st.tv.
2730 Herlev Tlf.: 42 91 61 99.

Bornholms amt
Christian Stentoft
Thorkildsvej 78
3700 Rønne
Tlf. og fax: 56 95 21 33

Frederiksborg amt
Bent H. Larsen *)
Emil Noldesvej 32
3000 Helsingør
Tlf: 49 22 06 16
(træffes bedst 17.00 - 18.00)

Fyns amt
Lars E. Nielsen
Bakkeskråningen 35
Postboks 16
5270 Odense N
Tlf.: 66 18 24 43. Mobiltlf.: 30 40 77 43
Kontaktperson:
Gerda Pedersen,
Carl Blochsvej 1, 2., 5230 Odense M.
Tlf.: 66 11 26 84 eller 66 19 26 84

Lolland-Falster
Marianne Andersen
(rådgiver og formand)
Askhavnsvej 8, Femø
4930 Maribo
Tlf.: 54 71 50 30
Rådgiver: Helmuth Hansen,
Rødeledsvej 6, 4990 Sakskøbing.
Tlf.: 54 70 51 77

*) Medlem af COPA's forretningsudvalg.

Nordjyllands amt
Flemming Jacobsen
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 98 37 16 30
Rådgiver:
Kirsten Møhlenberg, Nielsmindevej 16
9493 Saltum, Tlf.: 98 88 11 51

Næstved
Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf.: 53 70 80 42
Rådgivere:
Se under lokalnyt

Ribe amt
Frede Jensen
Langetvedvej 21
6630 Rødding
Tlf.: 74 84 71 27

Ringkøbing amt
Arne Nielsen *)
Rudesvej 20
7500 Holstebro
Tlf.: 97 42 21 19

Roskilde amt
Erik Kristjansen
Jasminvej 1
4600 Køge
Tlf.: 53 65 38 78

Sønderjyllands amt
Sv. Kjærsgaard Jensen *)
Møllehaven 2A
6430 Nordborg
Tlf.: 74 45 42 04 (bedst efter 17.00)

Vejle amt
Lis Obel Jakobsen
Overgade 5, Skærbæk
7000 Fredericia
Tlf.: 75 56 28 20

Viborg amt
Inga Vestergaard Andersen
Fårtoftevej 144
7700 Thisted
Tlf.: 97 92 15 97

Vestsjællands amt
Torben Hansen
Højbogårdsvej 43
4100 Ringsted
Tlf.: 53 61 56 23

Århus amt
Henning Granslev *)
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager
Tlf.: 86 28 11 24 (bedst 14.00 - 18.00)
Rådgiver: Lis Lene Carstensen,
Danmarksgade 9, 3.th., 8900 Randers
Tlf.: 86 42 69 79

Forældregruppen
Lisbet Refer Dalsgaard
Bredmosevej 16, Elsborg
8840 Rødkærsbro
Tlf.: 86 65 90 12

Crohn klub øst
Eva Larsen
Pærevangen 2, 1.tv.
2765 Smørum
Tlf.: 44 66 04 54 (efter kl. 17.00)
&
Marina Larsen
Lyngbyvej 293 A
2900 Hellerup
Tlf.: 31 65 65 07

Crohn klub vest
Mariann Olesen
Skyttevej 21
8450 Hammel
Tlf.: 86 96 34 49

J-pouch
Christina Berggren
Dianavænget 23, 2.th.
5250 Odense SV
(COPA's sekretariat, 57 67 35 25,
oplyser telefonnummer)

Ungdomsgruppen
Charlotte Rønneberg
Kirkegade 11, 2.dør, 10
8900 Randers
Tlf.: 86 41 89 26, bedst aften
&
Michael Jensen
Løvgårdsvej 7, st.
2830 Virum
Tlf.: 45 85 28 87